

Leto XIX. Stev. 166

DIREKTOR »BORBE«
VLAJKO BEGOVIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
MIROSLAV VITOROVIC
UREJA UREDNIŠKI ODBORList izhaja vsak dan razen
petka. — Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA BORBA

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVLJENA 6. OKTOBRA
1934 * MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK, OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
* OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
KOT »BORBA« ZA SLOVENIJO

Tuji tisk napoveduje skorajšnje ureditev tržaškega vprašanja

Izvečki iz poročil agencij Associated Press in Reuter, britanskega in italijanskega tiska

Iz komentarjev zahodnega in zlasti še italijanskega tiska, ki je prejel s precejšnjim optimizmom o bližnji ureditvi tržaškega vprašanja, bi mogli na kratko povzeti nekaj najvažnejših točk:

Prvič, priznanje pomembnosti gospodarske funkcije mesta in pristanišča Trsta za njegovo zaledje, zlasti pa upoštevanje gospodarsko-politične zainteresiranosti Jugoslavije za ozemlje, ki bi bilo po sporazumu priključeno k Italiji. V zvezi s tem predvideva sporazum obojestransko zagotovila za položaj narodnih manjšin, ki bi ostale v jugoslovanskem oziroma italijanskem delu sedanjega STO. Italija bi morala ob tej priložnosti povrniti Slovencem v Trstu in coni A gmotno škodo, ki so jo utrpeli v času dolgoletnega izvajanja denacionalizatorske politike in gospodarske diskriminacije.

Drugič, izvedbi bi manjše teritorialne spremembe na meji med obema conama. Jugoslavija bi dobila nekaj manjših vasi na miljskem polotoku, Italija pa manjši teritorialni predel v severozahodnem delu cone B.

Tretjič, priznanje lokalne avtonomije Trsta zaradi njegove specifične gospodarske funkcije glede na neitalijanske zaledje in zaradi mešanega narodnostnega sestava prebivalstva tega ozemlja. Take lokalne avtonomije imajo v Italiji že nekateri kraji v Južni Tirolski in drugje. Razen redkih izjem je italijanski tisk zamolčal to pomembno dejstvo. Realizacija statusa lokalne avtonomije Trsta pa bi dala večja zagotovila za položaj slovenske manjšine in za gospodarske interese, ki jih ima zaledje v tržaškem pristanišču.

S svoje strani je Jugoslavija doprinesla maksimalne napore in žrtve, da bi uredili eno izmed spornih vprašanj med Jugoslavijo in Italijo — vprašanje Trsta. Jugoslovanska vlada je s svojim stališčem do tržaškega vprašanja dokazala realistično razumevanje za rešitev perečih problemov jugoslovansko-italijanskih odnosov. (Diplomatski urednik Tanjuga.)

Beograd, 12. jul. (Tanjug). V zadnjih dneh posvečajo tuje agencije in tuji tisk ponovno veliko pozornost tržaškemu vprašanju, poudarjajoč pri tem, da je moč kmalu pričakovati sporazum o tem vprašanju med Jugoslavijo in Italijo.

Agencija Associated Press poroča, da je poročilo o kompromisni in začasnemu ureditvi tržaškega vprašanja pričakovati vsak dan. Agencija poroča, da bi Italija prevzela upravo nad Trstom, vstevši tržaško pristanišče. Jugoslavija pa upravo nad cono B. Razen tega predvidevajo manjše spremembe v okviru Morganove črte oziroma v okviru meje med obema conama STO, v glavnem v prid Jugoslaviji, kot trdi agencija. Predvidevajo tudi gradnjo pristanišča na jugoslovanskem ozemlju južno od Trsta.

Agencija Reuter poroča iz Londona, da temelji načrt, ki ga zdaj obravnava jugoslovanska in italijanska vlada, na razdelitvi STO v skladu s sedanjimi mejami con. Jugoslavija bi dobila pomoč za graditev pristanišča v coni B.

Vremensko poročilo

hidrometeorološke službe LRS

Stanje dne 12. julija 1954 ob 7: Preko Francije prodira iz severozahoda hladnejši zrak v zahodno Sredozemlje. Njegov vpliv na vreme bo učinkovit predvsem na kraje ob jadranski obali. Na Bavorskem in v Zgornji Avstriji je nastopilo lepo vreme, medtem ko dežuje po vsej severni Nemčiji.

V jugozahodnem delu Slovenije in predvsem na severnem Jadranu je bilo dopoldne pretežno oblačno z manjšimi krajevnimi plohami, v ostalih predelih države pa lepo vreme. Temperatura je bila v višjih legah okrog 17 stopinj, drugod pa med 20 in 27 stopinj Celzija.

Vremenska napoved za torek 13. Julija: Pretežno oblačno z delnimi razjasnitvami, od časa do časa krajevne padavine. Temperatura brez večjih sprememb.

V nekem drugem poročilu iz Rima predvideva Reuter, da bo sporazum o Trstu obsegal naslednje točke:

Rešitev bo s pravnega vidika začasna in ne bo preudicirala italijanskih in jugoslovanskih zahtev glede kasnejše dokončne ureditve.

Italija bo prevzela upravo cone A; vstevši mesto Trst in pristanišče, Jugoslavija pa cono B. Prišlo bo do manjših ozemeljskih sprememb vzdolž demarkacijske črte med obema conama. Nekaj slovenskih vasi bi priključili k Jugoslaviji, medtem ko bi Socerb v coni B, jugovzhodno od Trsta, priključili k Italiji.

Italija bo nudila Jugoslaviji nekatere olajšave v tržaškem pristanišču, ne bo ji pa dala svobodne cone.

Obojestransko poročstva bodo dana glede zaščite narodnih manjšin, ki bodo ostale na italijanski oziroma jugoslovanski strani STO.

Rimski »Messaggero« piše, da so definirali vsa načelna vprašanja in se o njih sporazumeli in da se diplomatski razgovori, ki se še razvijajo, nanašajo na podrobnosti, ki bi ne smeje kompromitirati sklenitve končnega sporazuma.

Milanski časnik »Corriere della Sera« poudarja splošno značilnost sporazuma o STO: začasen pravni značaj ureditve, ki ne bi preudicirala zahtev dveh strank po dokončni rešitvi, dodelitve cone B Jugoslaviji, cone A pa Italiji z manjšimi spremembami sedanje demarkacijske črte in obojestransko poročstva za narodne manjšine. Časnik predvideva tudi ustanovitev komisije, ki bi proučila olajšave, katere bi dobila Jugoslavija v zvezi s pomorskim prometom v tržaškem pristanišču.

Podobne komentarje priobčuje tudi ostali italijanski tisk. Toda samo en časnik omenja, da je treba dati avtonomni status coni A, spriči njenega specifičnega gospodarskega značaja in narodnostnega sestava tega ozemlja.

CHURCHILL JE GOVORIL V SPODNJEM DOMU:

Nemčija, EOS, Daljni vzhod

Jutri bo v Spodnjem domu debata o zunanji politiki

London, 12. julija (Tanjug). Predsednik britanske vlade Churchill je danes izjavil, da nikdar ni napravil boljšega in plodnejšega obiska, kot je bilo njegovo potovanje v ZDA, kjer se je razgovarjal s predsednikom Eisenhowerjem. Pripomni je, da je ob tej priložnosti obravnaval z ameriškim predsednikom vsa važnejša mednarodna vprašanja. To je izjavil Churchill v Spodnjem domu, ko je poročal o svojem obisku v Washingtonu in Ottawi.

Churchill je dejal: »Odkrito in prijateljsko smo se razgovarjali in sodim, da smo razpršili pri naših ameriških prijateljih napačna pojmovanja o ciljih naše politike. Menim, da smo jih prepričali, da nismo spremenili nobenega izmed naših poglavitnih ciljev. Kar zadeva posamezna tekoča vprašanja, smo sklenili potrditi samo načela, na katerih temeljita politika naših dveh vlad tudi v prihodnje.« Govorec zatem o skupni deklaraciji, ki je bila objavljena po washingtonskih razgovorih, je britanski ministri predsednik dejal, da se »nikomur ni treba pritoževati zoper to deklaracijo, še manj jo je treba obojevati zato, ker je splošnega značaja.« »Vem,« je pripomnil Churchill, »da takšen dokument utegne biti izpostavljen kritiki v katerikoli državi, vendar sem srečen, da sem ga podpisal.«

Govorec zatem o nemškem vprašanju, je Churchill ponovno poudaril, da sta ZDA in Britanija odločeni, da mora Zahodna Nemčija zavzeti enakopravno mesto v skupnosti zahodnih držav. Churchill je dejal: »Britanska in ameriška vlada sta dali

sodelovati z zahodnim svetom in imati pravico, da to stori na enakopravni podlagi.«

»Bila bi resnična tragedija,« je poudaril Churchill, če bi Nemčija ne postala članica EOS in če bi hkrati ustanovila svojo vojsko. Zame so nadčloveške žrtve v vojni ali v pripravah na vojno z Nemčijo manjše kot norost, da bi pripravljeno in močno Nemčijo pustili brez vsakršne druge izbire, razen da ustvari neodvisno vojsko in odkloni sodelovanje z zahodnim svetom.«

Ko je Churchill to rekel, je vodja laburistične levice Bevan naglo vstal in izjavil, da takšne izjave sploh niso v skladu s tistim, kar bi moral Spodnji dom slišati. V dvorani je nastal hrup.

Potem ko je speaker vzpostavil red, je Churchill nadaljeval: »Stališče sedanje vlade o tem vprašanju, takšno pa je bilo stališče tudi naših predhodnikov, je v popolnem soglasju s stališčem ZDA.« To je vsakomur znano.

Zatem je govoril Churchill o daljnovezhodnih problemih iz izrazil nado, da bodo na ženevskih pogajanjih dosegli napredek. »Če bo dosežen kak sporazum v Ženevi,« je dejal Churchill, »bi ga lahko podpisale države, ki sodelujejo v razgovorih, pa tudi druge zainteresirane države v Aziji.«

Govorec o načrtih glede vzpostavitve obrambnega pakta v jugovzhodni Aziji je Churchill dejal, da so Amerikanci zdaj docela sprejeli britansko stališče, da je treba v morebitni pakt vključiti pet članic načrta Colombo. V zvezi s sprejemom Kitajske v OZN je Churchill izjavil, da se stališče britanske vlade od leta 1951 dalje ni spremenilo. Toda ker na ženevski konferenci še niso dosegli sporazuma niti o Koreji niti o Indokini, v takšnih okoliščinah britanska vlada, »če-

daljnosežno obljubo o svoji praktični pomoči in tesnem sodelovanju z EOS. Dve državi imata svoje enote, ki so zdaj na kraju, ki ga moram imenovati vzhodna fronta. Le-te bodo pripravljene v primeru vojne skupaj s članicami EOS pod vrhovnim poveljstvom atlantskega pakta. Zvezna nemška republika je pripravljena

DULLES ODPOTOVAL V EVROPO

Zunanji minister ZDA se bo danes v Parizu sestal z Mendès-Franceom in Anthonyjem Edenom

Washington, 12. julija (AFP). Predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva je sporočil, da je minister ZDA John Foster Dulles nočjo ob 23. uri odpotoval v letalom v Pariz, kjer se bo sestal s predsednikom francoske vlade Mendès-Franceom in britanskim zunanjim ministrom Anthonyjem Edenom.

Dulles se bo v Parizu razgovarjal z Mendès-Franceom in Edenom o Indokini. Prispel bo jutri v francosko prestolnico, kjer bo zvečer skupaj z ministrom Edenom gost na večerji pri predsedniku vlade Mendès-Franceu.

Danes se je v Washingtonu sestal tamkajšnji francoski veleposlanik Henry Bonnet s pomočnikom zunanjega ministra ZDA Bedellom Smithom. Bonnet je izjavil, da bi moral po mnenju Pariza voditi ameriško delegacijo v Ženevi Dulles ali Bedell Smith.

Tu poplave, tam vročina

Dunaj, 12. julija. (R). Poročajo, da na Bavorskem in v Avstriji poplave popuščajo. V sovjetski coni Nemčije pa reke še vedno naraščajo, prav tako v CSR. V nekaterih pokrajinah so razglasili izjemno stanje.

Bavorska skupščina in dunajska vlada bosta imeli jutri izredna zasedanja, da bi izdali potrebne ukrepe zaradi posledic poplav.

Hkrati pa se je izvedelo, da je bila v zadnjem mesecu v Rusiji taka vročina, kakršne že dolgo ne pomnijo. Sele danes je bilo po dolgem razdobju nekaj dežja.

DVE ZAHODNONEMŠKI TEZI O POTI K SUVERENOSTI

Bonn in ženevski razgovori o Indokini

Bonnska vlada se trudi, da bi se v pri meru neuspeha z EOS ne znašla sama

(Od stalnega dopisnika »Borbe«)

Bonn, 12. jul. Kancler Adenauer in vodja opozicije Ollenhauer sta povedala svoje mnenje o mednarodnem položaju, zlasti o EOS in francosko-nemških odnosih. Njuni sodbi se precej razlikujeta, zlasti glede EOS in vprašanja nemške suverenosti.

Zahodnonemški kancler vztraja na ratifikaciji sporazuma o EOS, sklicujoč se na pariške in bonnske sporazume ter na dejstvo, da so štirje evropski parlamentari te sporazume že ratificirali.

Odloločna obdobja

Ženeva, 12. julija (Reuter). Britanski predstavnik na ženevski konferenci je nočjo izjavil, da bosta britanska in sovjetska delegacija ohranile v tajnosti razgovore o Indokini.

Ti razgovori so dosegli zdaj odločilno obdobje, saj so se v Ženevo vrnil zunanji ministri Velike Britanije, Francije, SZ in Kitajske.

Ce bi že zdaj začeli razgovore o novih variantah EOS, ki jih je napovedala nova francoska vlada, potem bi bilo treba — kot sodijo v Bonnu — še dve leti novih pogajanj. To pa pomeni, da bi Zahodna Nemčija ostala še dve leti brez suverenosti in brez obožitve. Takšen položaj gre na roko moskovski agresivni politiki in je eden izmed vzrokov »sedanjega kritičnega mednarodnega položaja« — trdi kancler Adenauer. Zato zahteva suverenost ne glede na EOS in govori o nemški nacionalni vojski kot najboljši alternativni.

Ravnanje Francije v Indokini je po Adenauerjevemu mnenju drugi vzrok »kritičnega mednarodnega položaja«.

Približno s tega stališča spremlja in presoja Bonn potek ženevskih razgovorov, ki prehajajo zdaj v odločilno fazo.

Socialni demokrati poudarjajo, da brez francosko-nemškega sodelovanja ni možno govoriti niti o evropskem sodelovanju. Zato odklanjajo i nemško obožitvo i suverenost brez francoske so-

glasnosti in udeležbe. Predlagajo evropsko koalicijsko vojsko, kar se v bistvu sklada s predlogom francoskega državnega tajnika Beaumonta.

Ollenhauer je poudaril, da si žele demokrati miru v Indokini, ker je to tudi nemškemu narodu v prid. Mir v Indokini bi olajšal ureditev drugih vprašanj, pa tudi združitve Nemčije.

Eni kakor drugi konceptiji je skupna sodba, da je uspeh ali neuspeh pri reševanju teh vprašanj odvisen od sedanjih pogajanj v Indokini. Če bo Mendès-Franceova vlada dosegla »časten mir v Indokini«, potem se bo, kot sodijo tu, lahko z večjo avtoriteto zavzela za svojo koncepcijo o evropski obrambi in EOS.

Zato vladni kot socialno-demokratski krogi v Bonnu budno spremljajo potek ženevskih razgovorov. To seveda ne pomeni, da sedi nemška zunanja politika prekrižanih rok in da je vse stavila samo na eno karto, na EOS. Nasprotno, lahko rečemo, da je nemška dejavnost v zvezi z razširjenosti stikov z drugimi državami in z iskanjem drugih možnosti, da bi dobili suverenost, v zadnjem času večja kot kdajkoli prej. Na tej poti je mnogo ovir in težav, toda bonnska vlada se trudi, da bi se v primeru neuspeha z EOS ne znašla sama, kar ji prerokujejo socialni demokrati.

Prizadeva si še zlasti zato, ker bi neuspeh v zunanji politiki lahko močno vplival na razpoloženje nemških državljanov, ki letos volijo nove parlamente v vseh nemških pokrajinah.

Vučinič v Celovcu

Celovec, 12. julija (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik na Dunaju Dragomir Vučinič je danes med potovanjem po Avstriji obiskal v celovcu koroškega pokrajinskega poglavarja Wedeniga.

Vučinič je sprejel popoldne delegacijo koroških Slovencev.

Piccioni o Trstu

Rim, 12. julija (Tanjug). Nočjo so v Rimu uradno sporočili, da na današnji seji italijanske vlade niso sprejeli nobenega skedpa v zvezi s poročilom zunanjega ministra Piccionija o tržaškem vprašanju.

Piccioni je poročal v kratkem referatu o sedanjem položaju in možnostih za morebitno ureditev spora, pa tudi o zadnjih diplomatskih prizadevanjih, ki jih je v zvezi s tem vprašanjem vodila palača Chigi v Londonu in Washingtonu.

RAZGOVORI V ŽENEVI

EDEN-MENDES-MOLOTOV

Ženeva, 12. jul. (AFP). Britanski zunanji minister Eden je prispel danes z letalom v Ženevo. Po prihodu se je sestal najprej s predsednikom francoske vlade Mendès-Franceom, zatem pa z Molotovom. Sodijo, da sta Eden in Molotov proučila vprašanje, kdaj naj bi nadaljevali ženevske razgovore, ker namreč ona dva predsedujeta delu konferenec, ki obravnava indokitajsko vprašanje.

Pred odhodom z londonskega letališča v Ženevo je britanski zunanji minister Eden izrazil upanje, da bo »pomagal obema strankama, da se dogovorita o rešitvi, ki bo vsem sprejemljiva.«

Sprejema pri predsedniku republike

Brioni, 12. jul. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz-Tito je sprejel danes ob 10. uri na Brionih novega albanskega izrednega poslanika in pooblaščenega ministra g. Bata Karafilija, ki mu je izročil poverilnico.

Pri izročitvi poverilnic pisem so bili znanjoči državni podtajniki za zunanje zadeve dr. Aleš Bebler, generalni tajnik predsednika republike dr. Joža Vilfan in šef

protokola predsednika republike dr. Sloven Smodlaka.

Albanskega poslanika je spremljal prvi tajnik albanskega poslanstva g. Giljani Schu.

Predsednik republike Josip Broz-Tito je danes ob 11. uri sprejel novoimenovanega izrednega poslanika ter pooblaščenega ministra republike Libanon g. Mohameda Ali Hamada, ki mu je izročil poverilnico. Ob izročitvi poverilnic so bili navzoči državni podtajnik za zunanje zadeve dr. Aleš Bebler, generalni tajnik predsednika republike dr. Joža Vilfan in šef protokola predsednika republike dr. Sloven Smodlaka.

Zahvala banoviških rudarjev

Delovni kolektiv premogovnika Tito-Banoviči in družine ponosne rudarje se najtopleje zahvaljujejo vsem podjetjem, ustanovam, društvom, združenjem, organizacijam in posameznikom, ki so s svojimi pismi in brzojavkami izrazili sožalje sprično nesreče, ki je 16. junija t. l. prizadela ta kolektiv. Zahvaljujejo se tudi vsem, ki so poslali denarno in gmotno podporo družinam ponosne rudarjev.

Občine v sestavi mesta

Čim bolj bomo napredovali v oblikovanju organizma mestne komunice, tem važnejše vlogo bodo imele občine v nadaljnjem, čedalje širšem in neposrednejšem sodelovanju državljanov pri obravnavanju tekočih družbenih zadev. Občine so z dosedanjim delom opravile svoj obstoj in si določile mesto tudi v nadaljnjem razvoju velikih mestnih komun, ker so takoj po vzpostavitvi postale trdna vez med prebivalci in ljudskim odborom mesta.

Ni dvoma, da občine na področju mesta niso isto kakor ostale, kmečke ali mestne občine s posebnimi pravicami. Vtem ko so slednje vsaka zase komunalna skupnost, so občine na ožjem področju mesta samo del ene ali več določenih mestnih komunalnih skupnosti z enotnimi skupnimi pravicami v vsakem vprašanju gospodarskega in družabnega življenja mesta. Ne morejo torej biti komunice, ker je komunice mesto kot celota. Zato tudi njihov položaj in njihova pristojnost ne moreta biti istovetna s položajem ostalih občin. Imeti tudi ne morejo take samostojnosti, ki jo imajo ostale občine, zlasti na področju posrednega sodelovanja državljanov pri obravnavanju tekočih družbenih zadev. Toda, to ne pomeni, da ne bodo mogle obravnavati tudi nekaterih zadev svojih prebivalcev, ki ne nasprotujejo splošnim koristim mesta kot celote.

Vsaka takšna pobuda ljudskih odborov občin, ki je v skladu s splošno politiko mesta kot celote, je torej koristna in po mojem mnenju ne sme biti pogojno vezana na poprejšnje posamezno sodelovanje mestnega ljudskega odbora. Če družbeni plani mesta je usmerjen njegov nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj, obsega pa tudi občine. Čim bolj a pobudo in sredstvi občine napredujejo, tem bolje in koristneje je to tudi za skupnost.

Mestni ljudski odbor kot organ mestne komunice mora s svojimi ukrepi predpisati zahtevanosti, ne le uveljavljati enotne politike, na vsem mestnem področju, marveč tudi enotno uporabo teh predpisov, čisto tudi tehniko njihovega uveljavljanja. Ne posredno izpolnjevanje teh ukrepov in predpisov, ki naj urejajo odnose med prebivalci in organi oblasti, je treba prepustiti ljudskim odborom občin.

Če se vračamo po vlogi in položaju teh občin v luči nadaljnje krepitve v razvijanju velikih mestnih komun, bo na mnenje družbeno. Nekateri pravijo, da bi mestne komunice samo pomočni administrativni organ mestnega ljudskega odbora. Drugi menijo, naj ljudski odbori občin prevzamejo samo obravnavanje nekaterih po njihovem mnenju manj važnih administrativnih in upravnih poslov, ki jih mestni ljudski odbor zaradi obsebnosti dela ne bi mogel opravljati. Če bi se to obdobje spreminilo v organe oblasti, če bi imela vsaka komuna podlago in če bi tudi same lahko izdajale nekatere predpise, bi bila po mnenju nekaterih ljudi ožena enotnost mesta kot celote. Zato so nekateri zahtevali državljanov, izražene na zborih volivcev, naj bi šli v proučevanje nekaterih nalog z mestnega ljudskega odbora na ljudske odbore občin, da bi naprej razumeli, kaj točno po razdelitvi oblasti, na njih lože za vršanje obsevnih obsevnih del, kar je enotna, marveč so ljudje opozarjali na preobremenjenost mestnega ljudskega odbora in njegovih organov v izpolnjevanju vsakda-

njih neposrednih nalog, ki jih nalaga življenje velikega mesta in ki jih centraliziran organ ne more izpolnjevati. Tudi dosedanja praksa iz dela ljudskih odborov občin na področju Beograda je pokazala, da so takšni nazori napačni. Občine nikakor niso oslabile enotnosti mesta, marveč so znatno pripomogle k nadaljnjemu razvoju mestne komunice, zlasti s širšim in neposrednejšim vključevanjem prebivalcev v upravljanje. Prek ljudskih odborov občin, njihovih svetov in komisij se je v Beogradu vključilo v upravljanje še kakih 2000 prebivalcev. Mestne občine so se prebivalcem mnogo bolj približale in zato se za njihovo delo zanimajo, kakor se zanimajo za delo MLO.

Izkušnje teh občin v Beogradu v njihovem večletnem delu so zelo dragocene. V začetku svojega dela so imele dokaj nezadostno pristojnost, toda čim bolj so se razvijale in krepile, tem več poslov so prenašali nanje z mestnega ljudskega odbora. Z zad-

njim odlokom MLO v juniju so na občine prenesli tudi vse posle s področja obratništva, gostinstva, trgovine na drobno, inšpekcijske službe in znaten del poslov s področja zdravja in prosvete. Decentralizacija v izravni in gostinstvu najbolje dokazuje, kako koristni so ti organi v Beogradu. Brez njih bi ljudski odbor ne mogel opravljati tistega dela svojih poslov, za katerega je pristojen kot organ oblasti.

Prenašanje poslov z MLO na občine vsekakor še ni končano. Proceji so še poslovi, ki zvirajo delo mestnih svetov in ki bi jih lahko prenesli na občine. To je pokazalo tudi nedavno posvetovanje mestnega zbora proizvajalcev, ko so govorili o slogu in metodi v njegovem delu in ugotovili, da se zbor zaradi preobremenjenosti v obravnavanju vsakdanjih praktičnih vprašanj ne utegne ukvarjati tudi z važnejšimi zadevami. Ta proces se bo vsekakor še razvijal v skladu z nadaljnjim razvojem mestne komunice.

Vzporedno s prenašanjem poslov na občine zahteva naš družbeni razvoj še nadaljnje prenašanje poslov, tako iz pristojnosti mesta kakor tudi občine na ostale organe družbenega upravljanja v prosveti, zdravju, socialnem skrbstvu itd.

Predsednik OLL Skadarje Ilija Djoković

Posvetovanja o gospodarskih osnovah bodočih komunalnih skupnosti

V Makedoniji, Srbiji in južni Dalmaciji pripravljajo že konkretne načrte za ureditev komun

Beograd, 12. julija

Danes so se v Stipu sešli politični voditelji štirih okrajev vzhodne Makedonije. Razpravljali so o ustanavljanju komun in skupnosti komun v vseh štirih okrajih. Na sestanku se je uveljavilo mnenje, da so pogoji za ustanavljanje komun in njihovih skupnosti že dozoreli. Na sestanku so razpravljali že o konkretnih načrtih na osnovi podatkov, ki pojasnjujejo upravičenost nove ureditve. Po teh načrtih naj bi bregalniško-strumiška skupnost komun obsegala 9 komun na področju sedanjih štirih okrajev. Kočanski kraj, ki ima sedaj 12 občin, bi imel po tem načrtu dve komunice, strumiški kraj 3 itd.

Na sestanku okrajnega komiteja ZK leskovaškega okraja so posamezniki stavili več konkret-

nih predlogov, po katerih naj bi bilo mesto Leskovac z neposredno okolico ena komunice. Druga komunice naj bi bila Vučje z okolico, tretja okraj Vlasotinae in del okraja Leskovac. Iz skupno 22 občin, kolikor jih je v okraju Leskovac, bi ustanovili 3 komunice, skupnost komun v tem delu Srbije pa bi sestavljale komunice v okrajih Jablanica, Leskovac in Vlasotinae.

Ljudski odbori okraja in mesta Dubrovnik so na skupni seji izvolili komisijo, ki bo pripravila gradivo za ustanovitev komunice. Podkomisija bo zbirala podatke o strukturi prebivalstva in o gospodarski sposobnosti posameznih rajonov. Sestavili so tudi komisijo, ki bo pripravila predloge o pristojnosti komunice ter o odnosih med komunami. Sodijo, da bi moral biti Dubrovnik kot gospodarsko in kulturno središče sedež skupnosti sosednjih komun.

Na Reki so na današnjem posvetovanju ljudskih poslancev, predstavnikov ljudskih oblasti in političnih organizacij z Reke, Gorskega Kotara in Hrvatskega Primorja sklenili, da bodo v okviru svojih ljudskih odborov obravnavali možnosti nadaljnje-

Čestitke maršala Tita za Dan vstaje Črne gore

Ob Dnevu vstaje črnogorskega ljudstva je predsednik republike Josip Broz-Tito poslal predsedniku ljudske skupščine Črne gore Blažu Jovanoviću naslednjo čestitko:

Ob 13. juliju, Dnevu vstaje črnogorskega ljudstva, pošiljam svoje prisrčne čestitke ljudstvu Črne gore in vam ter najboljšje želje za srečen in vsestranski napredek Vaše republike.

V živem spominu so mi težki, a slavni dnevi, v katerih so najboljši sinovi in hčere Črne gore s svojim junaštvom in življenjem postavljali skupno z ostalimi narodi Jugoslavije temelje naši socialistični skupnosti in svoji srečnejši bodočnosti.

Josip Broz-Tito

Predsedniku Ljudske skupščine Črne gore Blažu Jovanoviću so čestitali k obletnici Dneva vstaje črnogorskega ljudstva tudi predsednik Narodnega saborja Makedonije, predsedniki Ljudskih skupščin Slovenije, Srbije in BiH ter Sabora Hrvatske.

Deset let dela za zdravje človeka

Iz gradiva za razstavo RK Slovenije v Gradacu in Ljubljani

Ljubljana, 12. julija

Dan pred glavno proslavo Dneva vstaje v Ziebu pri Crnomlju bodo v Gradacu, med Crnomljem in Metliko, odkrili tudi spominsko ploščo 10-letnice ustanovitve Rdečega križa Slovenije. Hkrati bo v prostorih silkovitega srednjeveškega gradu, kjer je bila 18. junija 1934 ustanovna skupščina Rdečega križa Slovenije, odprti tudi razstavo o delu in uspehih te ustanove v tem desetletju.

Glavni odbor RKS je že pripravil vse gradivo za razstavo, ki bo v Gradacu in v Ljubljani. Zbrane dokumentacije pričajo, da je RK Slovenije v svojem razdobju veliko napravil za zdravje človeka, še posebej pa za njegovo zdravstveno vzgojo. Več kot 10 tisoč deklet in žena je obiskovalo tečaj za nego dojenčkov, kar je nedvomno mnogo pripomoglo k zmanjšanju umrljivosti otrok. Po vaseh je bilo organiziranih 31.000 zdravstvenih predavanj, bilo je približno 700 kinopredstav. Po šolah so bili organizirani higieniški aktivni in kottički, po vaseh urejene postaje za prvo pomoč, rešilne postaje v večjih vaseh in mestih so bile preskrbljene s potrebnimi sredstvi itd.

S pomočjo UNICEF je bilo potrebnim ljudem razdeljeno 270.000 metrov tekstilnega blaga in 14.000 parov čevljev. Hkrati je RK organiziral oddajanje krvi in tako pomagal reševati marsikatero človeško življenje. Skupno je bilo tako zbranih nad 21.000 litrov krvi.

Mnogo skrbi je RK posvečal tudi asanacijam, repatriaciji tujih otrok, poizvedovanju za pogrešanimi ljudmi, preprečevanju tuberkuloze in drugih bolezni, rehabilitaciji bolnikov, njihovi ponovni in ustrezni zaposlitvi. Kot prikazuje zbrano razstavno gradivo, je v Sloveniji 70% vod-

njakov nehygienskih, neprimer-nih je prav tako 80% stranišč itd. V zadnjih letih pa je RK v sodelovanju z občinskimi ljudskimi odbori in množičnimi organizacijami zlasti po vaseh asaniral in preuredil mnogo nehygienskih in neprimer-nih objektov, zlasti na vaseh.

K. M.

»DOMINO« ZA »DAME«

Tovariši uredniki!

Skopljska tovarna cigaret nam je pripravila veliko presenečenje. Prijetno za malokoga, neprijetno pa za veliko večino naših ljudi. V časnikih je delala veliko reklamo za novo vrsto cigaret »Domino«, danskih cigaret. Ime je nedvomno povzelo po znani popevki »Domino«. Dobili smo torej tudi cigarete za »dame«. Ostale, ki jih že zdavnaj kadimo, so pač za »gosposode«.

Damske cigarete so se pojavile v času, ko si pri nas vztrajno prizadevamo opustiti v običajno izrazo »gospoda in gosposka«, ta ostanek minulega družbenega sistema in običajno meščanske družbe. Ti napori vse socialistične družbe so zlasti naperjeni proti trgovini, kjer se takšno ogovarjanje zadnje čase čedalje bolj širi. Tovariši iz sindikata trgovinskih delavcev in uslužbencev so porabili v boju proti temu pojavu hdo ve količino besed. V skrupu skopljske tovarne cigaret so videli medvedjo uslugo, storjeno njihovim naporam.

Protestno pismo, ki ga je postal tovarni v Skoplju kolektiv nekega novosadskega trg. podjetja, ko je začela razpošiljati cigarete »Domino« s pripombo, da so za »dame«, izraha pravzaprav mnenje vseh delovnih ljudi naše države.

Aleksander Vatić

Novi Sad

Priprave na Dan vstaje na Hrvatskem

Na Hrvatskem bodo praznovali 17. julij Dan vstaje s partizanskimi pohodi, ki se jih bodo razen borcev v NOV udeležili tudi ... adniki predvojaške vzgoje, ter z odkritjem številnih spominskih plošč in spomenikov padlim borcem in žrtvam fašizma. V Liki bodo med drugim prenesli posmrtno ostanke šestih narodnih herojev v skupno grobnico. Velike slovesnosti bodo v okrajih Petrinje, Sisak, Glina in Postajnica, medtem ko bodo v korduskem gozdu Debeli kosi, kjer je bil leta 1941 ustanovljen prvi kordunski partizanski oddelek, odkrili velik spomenik. Za Dan vstaje pripravljajo velike slovesnosti tudi v Slavoniji in drugih krajih LR Hrvatske.

DNEVNA KRONIKA

ZASEDANJE MEDNARODNEGA SVETA ZA ZAŠČITO SLEPIH

Na zasедanju generalne skupščine mednarodnega sveta za socialno zaščito slepih, ki bo od 5. do 13. avgusta v Parizu, bo sodelovala tudi naša država. Na zasédanju bodo obravnavali predača vprašanja s področja vzgoje, šolanja, poklicnega usposabljanja ter zdravstvene in socialne zaščite slepih.

»SLOVENIJA-LINIJA«

Na Reki je bila ustanovljena »Slovenija-linija«, ki pomeni precejšen napredek v razvoju naše trgovinske mornarice. Novo podjetje bo sodelovalo pri graditvi naše trgovinske mornarice. — 8 svojih plovnih parkov bo »Slovenija-linija« so delovala v zunanjetrговinskem prometu.

ZETEV V ŠUMADIJI

Te dni se je začela v Šumadiji žetev ječmena. Sodijo, da bo letošnji povprečni pridelek približno 8 q na hektar. Na posameznih njivah pa bo dosežen tudi do 30 q na ha. Zelo dobro letosnja si obetajo sprito agrotehnični ukrepi v kruševskem okraju.

LJUDSKA UNIVERZA V PULJU

Te dni so v Pulju ustanovili ljudsko univerzo za mesto okraj Pulje. Ima nalogo skrbeti tudi za dolgaletno gimnazijo in razviti kulturno umetniško in prosvetno dejavnost. ZETEV v Šumadiji

Nagrada mornarjem z »Visa«

Reka, 12. julija
Maršal Tito je izročil po svojem odposlancu generalmajorju Milanu Željku posadki ladje »Visa« zlate in srebrne ure v priznanje, ker je »Visa« kot pomožna ladja uspešno spremljala maršala na njegovem potovanju v Grčijo in Turčijo. Častniki so dobili zlate, 32 članov posadke pa srebrne ure.

Devizni tečaj 12. julija

Valuta	Ljubljana	Zagreb
1 ameriški dolar	941.—	940.60
1 angleški funt	2.450.—	2.450.—
100 nemških mark	20.023.25	20.024.71
100 belg. frankov	1.802.—	1.801.—
100 franc. frankov	273.—	273.—
100 švic. frankov	18.820.—	18.820.—
100 ital. lir	140.—	139.09
100 holand. forintov	22.530.—	22.513.—
1 egipt. funt	—	1.500.—
1 obr. dol. Avstrija	845.30	850.—
1 obr. dol. Grčija	—	735.50
1 obr. dol. Turčija	626.—	625.—
1 obr. dol. Braz.	—	65.—
100 lit Goric	107.—	—

Pripombe: Prometeje bil srednji, večji zaključki v nemških markah, italijanskih lirah, francoskih frankih, avstrijskih in turških obratniških dolarjih. Nepogrite je ostalo povprečje po ameriških dolarjih, angleških funtih, švicarskih frankih, holandskih forintov ter v vseh obratniških dolarjih. Tečaj za ostali v glavnem nespremenjeni.

POKLICNO GLEDALIŠČE V BUJAH

V Bujah bodo v prihodnji sezoni, namesto sedanjega amaterskega gledališča, imeli poklicno gledališče. V ta namen je okrajni ljudski odbor določil v proračunu sedem milijonov din. Novo sezono bodo začeli z Orizovićev »Hasanaginico«.

TOVARNA ALKALOIDOV V SKOPJU

Odhod za gospodarstvo republiškega sveta LR Makedonije je včeraj razpravljalo o povečanju pridatka in izboljšanju kakovosti opja. Sodijo, da bo tovarna v Skoplju kmalu začela pridobivati alkaloide in druga sredstva, ki vsebujejo precejšen odstotek morfija.

Odlikovanje Tome Rosandića

Z ukazom predsednika FLRJ je bil ob 75-letnici življenja in 50-letnici javnega umetniškega dela za posebno zaslugue na področju upodabljalove umetnosti odlikovan z Redom zasluga za narod I. stopnje beogradskega kipar Toma Rosandić.

DR. BOŽENA GROSMAN

Paradnišnica v Rogu

Globoko v senci temnih bukev in smrek stoletnih roških gozdov, so partizani postavili zatočišča za naše ranjence in bolnike, da so jih obvarovali pred podpirantmi fašisti. Tako so varovali sleherno človeško življenje. In tudi še nerojeno.

Aprila leta 1944 smo v bolnici v Spodnjem Hrastniku začeli graditi novo barako — porodnišnico. Bila je to lepa, svetla stavba, postavljena nekoliko višje od drugih. Bila je tu porodna soba, dnevni prostor in kopalnica. V njej je bilo prostora za 12 postelj, pri vsaki pa je stala prava otroška posteljica.

Ko so bili s pripravami ravno v največjem razmahu, je prišla novica, da je k Nemcem pobegnil delavec od gradbene ekipe in da je postojanka verjetno

izdana ter da je treba takoj opustiti vse delo, zakamufilirati pota ter poskrbiti živež ter drugi material. In seveda »stroga tišina«. Ko smo to skrbno opravili in nam je zmanjkalo dela in potrpljenja, napovedanega sovražnika pa le ni bilo, smo na svojo pest zopet nadaljevali delo. Nikakor se nismo mogli sprijazniti z morebitno preselitvijo iz kraja, ki smo se nanj že tako navezali.

Prvi je bil Iztok

V približno šestih tednih smo porodnišnico dogradili in uredili, pokrili postelje z belimi rjuhami, za kratkatne čase že veliko razkosje, pregrinjala, zavese, prte in prtice pa smo sešili iz zavezniskih padal. Končno smo dobili še tehtnico, merilo za dojenčke in

kopalno kad, namestili smo rože in Titovo sliko. V začetku maja je v porodnišnici zajokal Iztok, naš prvi novorojenček. Dobili smo babico in imeli smo skrbno bolničarko, ki je bila mladim materam v veliko pomoč.

Tudi za dojenčke je veljala »tišina«

Največjo skrb smo imeli z mlekom. Tudi če se je kateri materi zdelo, da ga ima premalo, kar se pa dozdeva domala vsem materam, je šele po daljšem opazovanju, kako otrok uspeva, smela dodajati kravjega mleka. A bilo je mleko potrebno tudi zaradi hajk. Kje naj bi tedaj mati dobila drugo hrano za dojenčka? Mleko, ki smo ga vsak dan dobivali iz 4 ure oddaljene partizanske kmetije, od koder so nam pošiljali tudi zelenjavo in sadje, smo dajali materam, ne otrokom. Verjetno bi naši mali težko preživeli partizanstvo, ko bi ne bili naravno hranjeni. Tako pa so nam od 53 v gozdu rojenih umrli le trije.

Otroke smo zgodaj navadili na zrak in sonce. Vsak je razen svoje postelje imel še jaslice za sončenje in so bili otroci na prostem tudi po cele dneve. Ze dojenčke smo morali navaditi na red, disciplino in »tišino«. Nismo smeli dovoliti, da jih matere razvajajo z zibanjem in pestovanjem. V tem so bile težave celo s komisarjem in bolničarjem, ki sta le prerada jemala v roke kakšnega otročka.

In še za septične primere

Po večkrat na teden smo prirejali za matere predavanja o negi in pravilni prehrani zdravega in bolnega otroka, o najpogostnejših otroških in nalezljivih boleznih, pa tudi o vzgoji malega otroka. Reči je treba, da so se naše matere za ta predavanja živo zanimale in je bila tudi diskusija precej plodna.

Zopet je bilo nekaj alarmov, seveda smo še večkrat nosili živež in ostali material v bunkerje in iz bunkerjev, zakamufilirali steze, razpošiljali v patrole. Dobili smo tudi strojnico, razen brzostrrelke ponos postojanke, ki bi jo bili naši mitraljezci menda prav radi preizkusili, pa ni hotelo biti prave prilike.

Ker je več porodnic, bivših bork, prišlo k nam še z gnojnimi ranami, je bila postavljena septembra 1944. leta še septična porodna baraka s 4 posteljami.

Da smo spravili naše dojenčke na varno in da smo napravili prostor novo prihajajočim, smo jih z materami vred v avionih pošiljali v Italijo, ki so jo takrat že okupirali zavezniki. Tam smo v Gravini uredili partizanske otroške jasli, kjer so našli svoj začasni dom tudi dojenčki iz drugih krajev Jugoslavije.

Dr. Božena Grosman

VISOKA MORALA

Naza, vi ste še slabši od nas...

V BOJU ZA MODERNO ETIOPIJO

Veliko delo Haile Selasija: odpravil je suženjstvo

Etiopska vojska budno straži deželo

Ko je Mussolini poslal svoje s tanki, letali in iperitom oborožene čete v osvajačno vojno proti Etiopiji, je ta svoj ukrep opravičeval pred svetom med drugim z dozdnevno civilizatorsko vlogo Italije, češ da bo odpravila tudi suženjstvo v Etiopiji. Italijani pa v tem oziru seveda niso ničesar storili, ker so prišli v Etiopijo s tradicijo, da bi ohranili in razvijali suženjstvo kakor v svoji koloniji Somaliji. To dokazuje tudi njihova sedanja praksa v Somaliji.

Kadar govorimo o suženjstvu v Etiopiji, je treba omeniti, da je bila ta dežela stoletja tisti del afriškega kontinenta, kamor so prihajali trgovci in lovci na sužnje. Čeprav je bila krščanska država Afrike, se je znala koptski cerkve sprijazniti s suženjstvom, zlasti ker je bilo uveljavljeno tudi v sosednem muslimanskem svetu. Vključitev Etiopije v moderen sistem sodobne svetovne skupnosti in začetku našega stoletja, posebno njena vključitev v Društvo narodov, sta pospešila ukinitvev suženjstva. S tem vprašanjem sta se začela ukvarjati že etiopska vladarja Teodor I in Menelik II v drugi polovici minulega stoletja, dokončno pa je odpravil suženjstvo sedanji etiopski vladar, cesar Haile Selasie. Ko je bila namreč Etiopija sprejeta v Društvo narodov, je podpisala saintgermansko konvencijo iz leta 1919 o prepovedi trgovine s sužnji.

Sedanji cesar Haile Selasie ima skupaj s cesarico Zaudito zasluge, da je bil leta 1919 uveljavljen dekret o prepovedi trgovine s sužnji. Prvikrat v zgodovini je bila določena za to trgovino smrtna kazen in ta odločni ukrep so uveljavljali zelo doledno. Nadaljnji korak v tej smeri je zakon iz leta 1924, s katerim so osvobodili zaslužene otroke, rojene po njegovem uveljavljenju, in sicer tako, da ostanejo pri svojih gospodarjih do 15. leta. Ta zakon tudi določa, da sužnje osvobodijo po lastnikovi smrti, morajo pa še sedem let služiti njegovi družini.

Leta 1932 je Haile Selasie rekel članom neke angleške komisije, ki je prišla v Adis Abebo, da bo suženjstvo v Etiopiji izginilo v 15 do 20 letih. Haile Selasie je boj proti suženjstvu na vse načine podpiral in pospeševal. Povečal je število sodnikov, ki obravnavajo pritožbe pobeglih sužnje, in vzpostavil posebno komisijo za boj proti suženjstvu. V tem oziru je dosegel velike uspehe. Seveda je zadel na hud odpor pri evropskih trgovcih s sužnji, ki so do zbor oboroženi vdrali v posamezne etiopske pokrajine. Na področjih okrog Sudana so ti trgovci prebivalstvo kratko malo iztrebili.

V boju za dokončno odpravo suženjstva v Afriki so imeli vlogo tudi gospodarski zakoni, po katerih je delo sužnje dražje od dela s stroji. Na ta razvoj so vplivali tudi tisoči in tisoči brezposelnih na svetu. Za odpravo suženjstva v Etiopiji pa so bili odločilni zakoni, ki jih je izdal Haile Selasie. Smrtna kazen, izrečena nad trgovci s sužnji, zmeraj potrdi. Leta 1942 je Haile Selasie s predpisi razglasil za suženjstvo sleherni lastnik človeka nad človekom, ne da bi upošteval kakršno koli pretvezo ali sklicevanje na tradicije, običaje itd.

Začetek druge svetovne vojne je pomenil za Etiopce začetek odločne boja za izgon italijanskega okupatorja. Cesar Haile

Selasie je prišel iz Londona v Hartum v Sudanu, da bi pripravil etiopske čete za vdor v to deželo, v kateri se je bilo razmahnilo veliko partizansko gibanje. Angliži so izkoristili vojni položaj in nastopali v Etiopiji kot popolni gospodarji, čeprav je bila s pogodbo iz leta 1942 tej deželi pripoznana samostojnost s cesarjem na čelu. Etiopska vojska je bila pod angleškim poveljstvom, Angliži so bili njeni instruktorji, angleške čete so uživale eksteritorialnost, angleški državljani, razni svetovalci in strokovnjaki niso bili podvrženi etiopski jurisdikciji. Razen tega so se Angliži polastili bogatega petrolejskega področja Etiopije Ogadena, od koder se še zdaj niso umaknili.

Cesar Haile Selasie

V vsakem etiopskem bataljonu je bilo med drugo svetovno vojno šest angleških instruktorjev. V takšnem položaju cesarju Haile Selasiju ni kazalo drugo, kakor da je poskrbel za čim boljše oborožitev svoje osebne garde, ki ni imela nič skupnega

Z VSEH STRANI SVETA

Osnutek sporazuma o suverenosti Zahodne Nemčije

New York, 12. jul. (AP) New York Herald Tribune piše, da so ameriški in britanski funkcionarji izdelali osnutek sporazuma, s katerim bi Zahodni Nemčiji takoj dali suvereno pravico, ne da bi čakali, da Francija ratificira sporazum o EOS. Časnik piše, da osnutek sporazuma obsega kratek protokol k bonnskim konvencijam, s katerim so tri zahodne velesile obljubile Zahodni Nemčiji suverenost. S tem protokolom, ki dejansko pomeni amandma, bi konvencijo ločili od sporazuma o EOS in tako bi Zahodni Nemčiji omogočili, da dobi suverenost, neodvisno od vzpostavitve EOS.

Stassen odpotoval v Pariz

New York, 12. jul. (AFP) Vodja ameriške uprave za atiko a tujino Harold Stassen je odpotoval včeraj z letalom v Pariz, kjer se bo razgovarjal s predstavniki francoske vlade.

Byrnes za vrnitev ameriških delegatov v Ženevo

New York, 12. jul. (AP) Bivši ameriški zunanj minister James Byrnes se je izrekel danes za vrnitev ameriških delegatov na ženevsko konferenco o Indokini. Byrnes, ki je zdaj guverner Južne Karoline, je izjavil, da ne verjame, da si lahko ZDA dovolijo, da bi stale ob strani in tako izgubile, da jih svet obsoja za neupornost pri pogajanjih s sovjetskimi blokomi.

Dejal je, da bi moral Dulles poslati v Ženevo Bedella Smitha, če se že sam ne bo odločil oditi tja.

VELIKA BRITANIJA Lloyd sprejel Hakija

London, 12. jul. (AFP) Britanski minister brez listnice Selwin Lloyd je sprejel danes egiptovskega veleposlanika v Londonu Abdula Hakija in sicer na njegovo prošnjo. V običajno dobro obveščenih krogih sodijo, da je ta sestanek v zvezi s kalrakimi razgovori o novem britanskem predlogu, naj bi obnovili pogajanja o evakuaciji iz Sueza.

Konferenca ministrov o gospodarskem sodelovanju

London, 12. jul. (Tanjug) V sestrak bo v Londonu začela delo tako imenovana ministrska skupina organizacija za evropsko gospodarsko sodelovanje. Te konference ministrov sedmih evropskih držav in ZDA bo predsedoval britanski finančni minister Richard Butler. Ameriško delegacijo bo vodil Harold Stassen, nemški minister za gospodarstvo Erhard, francosko pa finančni minister Edgar Faure.

INDIJA Nova pakistanska vlada

New Delhi, 12. jul. (AFP) Pakistanska vlada je izročila včeraj indijskemu visokemu komisarju v Karachiju notu, v kateri protestira glede

čenu revolucije v srečih ljudi in zahteva od njih, naj se sami odrečejo svojim lastninskim pravicam.

Na podlagi teh splošno znanih in skorajda izključno poudarjenih ciljev in oblik gibanja kritiki Budana običajno ne sežejo dlje kot do vprašanja: ali bo takšno gibanje lahko rešilo indijsko agrarno vprašanje?

Ni težko podvomiti o možnosti, da bi dosegli zastavljeni cilj. Iz nepopolnih podatkov in pisanja tiska je namreč videti:

1. da odziv upada, čeprav se je število aktivistov povečalo in s tem tudi propaganda v prid gibanja;

2. da je odziv na industrijsko razvitih področjih, kjer so tudi kapitalistični odnosi bolj razviti, slab ali ga sploh ni;

3. da je odziv v vrstah revnih kmetov (gibanje sprejema prispevke v zemlji, živini in denarju tudi od najrevnejših kmetov) veliko večji kot med veleposelstniki;

4. da je samo ena tretjina zbrane zemlje obdelane.

Mnogi so podvomili o tem, da je moč na ta način urediti agrarno vprašanje. Predsednik Socialistične stranke Kripalani, ki prav gotovo ne sodi med tiste, ki imajo Budan za »orožje buržoazije, s katero le-ta hromi razredni boj«, je prepričan n. pr., da brez upravnih ukrepov agrarnega vprašanja ni moč urediti.

Niti z zavračanjem nasilja ni boljše. To gibanje namreč ne daje odgovora na vprašanje, za koga je njegovo »nenasilje« de-jansko nenasilje. Budan namreč priznava nujnost obstoja države (organa nasilja) in voditelj tega gibanja Acaraja Vinoba Bave opravičuje ukrepe, kakršni so na primer policijske akcije proti demonstrantom. Priznava torej nasilje v imenu nenasilja in v obrambo slednjega.

Medtem ko Budan zbira zemljo, pa veleposelstniki izganjajo deset tisoče zakupcev z družinami s svoje zemlje, da bi pravčasno preprečili, da bi le-ti dobili pravico do odkupa zemlje. Le-to zatem puščajo neobdelano, indijska vlada pa se silno trudi, da bi izboljšala neobdelano zemljo in rešila skorajda tradicionalni indijski problem prehrane. Toda »indijska vlada ne želi podpreti gibanja Budan z administrativnimi ukrepi«, je izjavil Nehru, »da le-to ne bi dobilo demokratičnega pečata in izgubilo svoj čisto gandhijevski značaj«.

Gandhijeva ideja o nenasilju pa je nasprotno nastala v boju

Vinoba Bave

za pravice indijskih kmetov, ne pa proti njim. V specifičnih pogojih boja tehnično neopremlelih in neukih množic zoper do zob oborožene emote največjega imperija na svetu bi bil poziv k nasilju videti morda tako iluzoren, kot je iluzorno pričakovati, da bo moč eno izmed najvažnejših gospodarsko političnih vpra-

šanj te dežele rešiti mimo in celo v nasprotju z državno zakonodajo.

Vendar se zdi, da bi bilo kratkovidno in površno presojeti gibanje Acaraje Vinobe Bave izključno z vidika njegove sposobnosti, da uredi agrarno vprašanje, in ocenjevati njegov gandhijevski značaj izključno po »čistoči nenasilja«. Prav tako bi bilo površno spričo sklicevanja Vinobe Bava na boga sklepanja, da je to gibanje versko reformistično.

Kaže, da so cilji tega gibanja veliko širši kot samo zbiranje in razdeljevanje zemlje. Nekatje pravi Vinoba Bave: »Ne glede, kako je bila pridobljena lastnina, je nevzdržna. Ne rečem, da vsakomur pripada enak del. Nisem za aritmetično enakost ali enakost. Toda jaz težim po enakosti, ki jo imajo prsti naših rok. Le-ta niso enaki po velikosti, toda delajo v popolnem skladu, njihova neenakost ne ovira nobenega izmed njih, skupaj pa opravljajo izredno funkcijo. Nobenega ne-skladja ni v njihovem položaju, kakor ga ne bi smelo biti v položaju ljudi.«

O privatni lastnini pravi Bave: »Ali je moč odreči vodo žejnemu? Razumem, da n. pr. ni moč dati hrane človeku, ki je ni zaslužil. Toda, če le-ta išče možnost, da bi jo zaslužil — ali mu smemo to onemogočiti? ... Mi obojamo lopove na ječo, dovoljujemo pa, da se tisti, ki so napravili iz teh ljudi lopove, svobodno gibajo, da so na častnih položajih v naši družbi.«

Ko je neki socialist v razpravi o tem vprašanju opozoril predsednika Socialistične stranke na ton teh argumentov, se je Kripalani zasmel:

»Kaj mislite, koga indijski kmet bolj razume? Mene, ki mu pripovedujem o »izvoru lastnine«, o »revoluciji in agrarni reformi«, o »zadrugah vseh tipov«, ali njega — ki je vse to prevedel na jezik Gite in Upanišadeha« (prastara indijska epa, ki ju pozna sleherni indijski kmet).

V tujini, pa tudi v Indiji, Vinoba Bava čisto slikajo kot bradatega starega fakirja, ki hodil bos po vaseh, prosil kot novi svetnik, ki je malo smešen, malo pa usmiljenja vreden, kot tragi-komedijska figura, ki je plod misterioznega vzdušja Indije.

Toda mar ni svet podobno oodil tudi o Gandhiju? Pred dvajsetimi leti je n. pr. Churchill govoril o Gandhiju kot o »pol nam-gem fakirju«.

Tudi tu — v delhijskih političnih krogih — Bava čisto zasmejujejo.

Odprto ostane še vprašanje, koliko se še kdo strinja ali ne strinja s temi nazori Budana sploh. Toda na dokončno stališče se je moč postaviti samo, če Budan presojava kot gibanje, ki je sicer morda nezadostno razvito, a je vendarle zajelo vso Indijo. Njegov voditelj je razen Nehruja edini, čigar ime je moč enako lahko izgovoriti na vseh 222 jezikih in narečjih Indije.

L. Bruner

DANES PO SVETU

NOVA FAZA

Po osemmesnem prekinitvi zdaj nadaljujejo britansko-egiptovski govore a Suez. Prvi pripravljani sestanek diplomatov je bil predveden v Britaniji, kjer je deloma sprejela svoje prejšnje zahteve in njeni novi predlogi so še na mizii egip-tovske vlade.

To pomeni najbrž začetek nove faze v reševanju spora glede Sueza. Le-ta se je začela s optimizmom, ki kaže, obeta ne samo de-len napredek, temveč morda tudi sprojem pozitivnega sklepa.

Od oktobra, ko so prekinitvi pogajanja, so se incidenti na področju Sueza kar vrstili. Toda vile tem številnim sspopadom se odnosi niso za-ostriili toliko, da bi bila ponovna po-gajanja nemogoča. Nasprotno, za dl-plo-matskimi stiki v Ženevi ali Kairu so zblížili dve nasprotni gledišči. Poudarjajo tudi, da so nedavni raz-govori med Churchillom in Eisenho-

werjem pospešili porajanje novega britanskega predloga. Sodiijo namreč, da so ZDA vtrajale na tem, da je treba čimprej rešiti ta problem, ki ovira vse kombinacije v zvezi z orga-nizacijo nekakšnega obrambnega si-stema na Srednjem vzhodu.

Bistvo novega britanskega stališča je v tem, da predvideva, da bo nekaj tisoče britanskih strokovnjakov, ki bodo ostali po evakuaciji britanske posadke, da bi vzdrževali oporišče, imeli civilen, ne pa vojaški status. Glede tega bi Britanci popu-stili. Kairska vlada namreč ni pri-volila v to, da bi britanski strokov-njaki ostali v njeni deželi kot un-formirane osebe. V tem je vsakakor upravičeno videla omejevanje suve-renosti njene države. Egipci pa je popoln v tem, da je privolili v po-novno vzpostavitev suškega oporišča v primeru morebitne agresije na Turčijo ali kako arabsko deželo, medtem ko je doslej privolili samo, da vzpostavijo oporišče v primeru, če bi bile napadene te arabske države.

Zadnje vesti kažejo, da je moč pričakovati, da bo suško vprašanje — ta hudi kronični spor — kmalu prenehal biti spor. To pa so seveda prijetne vesti O. M.

Foreign Office potrdil, da so Kairu poslali nove predloge

London, 12. jul. (Tanjug). Predstavnik Foreign Officea je danes potrdil vesti, da so egiptovski vladi poslali nove britanske predloge glede rešitve spora v zvezi s Suezom.

Popoldne bo ministra brez list-nice Selwina Lloyda obiskal izra-elski odpravnik poslov. Predstav-nik Foreign Officea ni hotel po-vedati, ali se ta obisk tiče inci-dentov na izraelsko-egiptovski meji.

Z. Pečar

NEHRUJEV GOVOR V ALAHABADU

Razširitev vojne v Indokini - razširitev požara

New Delhi, 12. jul. (Tanjug). Predsednik Nehru je včeraj izjavil v Alahabadu, kjer je govoril na velikem javnem zborovanju,

da bi bila razširitev vojne v Indokini začetek požara, ki bi utegnil zajeti vse svet.

»Indija je sklenila,« je nadaljeval, »ostati ob strani takih spopadov.«

Ko je razčlenil mednarodni položaj in katastrofalne posledice morebitne bodoče vojne, je dejal, da je bil svet na robu take katastrofe tik pred ženevsko konferenco. ZDA so bile že na tem, da posredujejo v indokitajski vojni in če bi do tega prišlo, bi nastale strahote in trpljenje človeštva — je dejal Nehru. Opozarjajoč na to, da premirje ne bo samo po sebi uredilo vsa vprašanja, je dejal: »Ko se vojna konča s premirjem, po navadi ne izbruhnejo novi boji in so pripravljani, miroljubno urediti vsa vprašanja.«

Vrnitev Ču En Laja v Ženevo

Ženeva, 12. jul. (Reuter). Predsednik kitajske vlade Ču En Laj se je danes vrnil v Ženevo. Pripeljal se je s sovjetskimi letalom iz Moskve.

Po prihodu v Ženevo je Ču En Laj izjavil, da prihaja ženevska konferenca o Indokini v zelo važno fazo pogajanj. Prepričan sem, je pripomnil Ču En Laj, da vse zainteresirane delegacije teže po vzpostavitvi miru v Indokini in da se ženevski konferenci lahko posreči izpolniti to nalogo. Ču En Laj je na koncu izrazil upanje, da se bodo vse delegacije potrudile, da bi uspešno rešili indokitajsko vprašanje.

EGIPT Pripravljeni razgovori o sporu glede Sueza

Kairo, 12. jul. (AFP) Egiptovski predstavnik so se sinoči prikrat sestali z britanskimi delegati v zvezi s pripravljanimi razgovori o sporu glede Sueza. Po peturnem sestanku je podpolkovnik Naser izjavil, da ne more dati nobenega komentarja o razgovorih.

Zunanji minister Mahmud Fawzi se je sestal danes z britanskim veleposlanikom v Kairu Stevensonom.

POLJSKA Sklep vlade o uvozu surovin

Varšava, 12. jul. Agencija PAP poroča, da je poljska vlada sklenila povečati uvoz surovin in izdelkov, da bi izboljšala preskrbo industrije. Poljski minister za zunanjo trgovino Konstantin Jombrowsky je izjavil na vladni seji, da mora Poljska, da bi dosegla ta cilj, prav tako povečati svoj izvoz na zahodnoevropske in prekomorske trge. Vlada bo storila več ukrepov, da bi v 2 letih ta izvoz povečala. Posamezni ministri bodo posebej prevzeli odgovornost za proizvodnjo in kakovost izvornu namenjenega blaga, njihovo delo na bo koordinirano v okviru splošne izvozne kampanje.

TUNIS Atentati vs vrstijo

Tunis, 12. jul. (AFP) Pet Tunizanov je bilo sinoči ubitih, sedem pa ranjenih, ko so neznanec iz avtomobila streljali na goste, ki so bili na terasah dveh kavarn.

Prav tako so napadli vojaško patruljo, ki je s avtomobilski krizarila po mestu. En orožnik in vojak sta bila ranjena, dva orožnika pa sta izgubila, medtem ko so avtomobil zažgali.

ZAHODNA NEMCIJA 25 smrtnih žrtev zaradi poplav

München, 12. jul. (Reuter). Na reki Isar in Donavi je danes nastala nevarnost, da voda prede nasipe na novih mestih. Doslej je poplava terjala najmanj 25 smrtnih žrtev, medtem ko je 52.000 ljudi ostalo brez strehe nad glavo. Samo ponekod vode ne naraščajo več. V Zahodni Nemčiji je pod vodo 640 km², v Avstraliji pa je poplavljenih kakih 50.000 ha polj.

Pred volitvami predsednika republike

Bonn, 12. jul. (AP) V Zahodni Nemčiji bodo konec teza tedna volitve predsednika republike, ki za volijo skupaj vse poslane Bundestaga ter delegati devetih pokrajinskih par-

OD RUDNIKA DO VIŠNJE GORE

Na gradbišnih cesteh v Zagreb

Delavci čakajo na kulturno-umetniške skupine iz Ljubljane — Plača od ure ne izpodbuja ljudi k večji storilnosti

Ljubljana, 12. julija

Od Rudnika pri Ljubljani do Višnje gore so ob stari kotanjski dolinski cesti zrastle delavske naselbine. Buldožerji previrajo zemljo, težki valjarji tlačijo cestišča, pri vasi Smarje-Sap nad Ljubljansko kotlino si delavci s stroji izsiljujejo pot skozi hrib. Na odseku od Ljubljane do Višnje gore so letos začela gradbena podjetja »Slovenija-cesta«, »Gradisa«, »Tehnika«, »Pionir« graditi avtocesto Zagreb-Ljubljana.

Razen domačinov dela na cesti tudi mnogo Prekmurcev, Medijurcev in ljudje iz drugih republik, zlasti iz Bosne. Mnogi stanujejo v naseljih, ki so jih podjetja v naglici postavila, precej pa je takih, ki prihajajo dnevno iz dolenskih vasi. V Višnjo goro hodijo delat ljudje celo iz okolice Novega mesta. Nekateri vstajajo ob dveh, treh zjutraj, da pridejo na vlak, ob petih začno delati, ob eni nehalo, se ob pol treh spet odpeljejo in pridejo domov šele pozno zvečer. Ponekod, recimo na gradbišču Smarje-Sap, so si delavci že ustanovili sindikalno organizacijo, v Višnji gori pa jo ravno te dni pripravljajo.

Gradbišča in delavske naselbine ob cesti so nove, kolektivne šele nastajajo, zato seveda še ni vse urejeno. Delavci, ki živijo v naselbinah, ne vedo, kako naj preživijo proste ure po posadu. Prišli so, da bi si prislužili kakšen dinar tudi za zimski čas. Toda na gradbišču delajo le po 8 ur dnevno in potem si nekateri poiščejo delo še pri kmetih, posamezniki pa zavijejo tudi v občestne krčme, ki bodo nemara zaradi ceste stočile marsikakšen sod vina več. Na tem ali onem gradbišču pripravljajo sindikat žahovski krožek, strelsko družino in podobno, nekeje pa so se že vrgli na nogomet. Na posameznih gradbiščih bi bili veselji, če bi jih kdaj pa kdaj obiskal potujoči kino ali gledališka družina. V vasi Smarje-Sap pravijo sindikalni delavci: »Če bi prišla k nam kaka kulturno-umetniška skupina iz Ljubljane, se ji ni treba bati, da ne bi imela dovolj gledalcev.«

Stvar, o kateri delavci po-
Berite »Ljudsko pravico — Borbo« in postali boste njen stalni naročnik

Berite »Ljudsko pravico — Borbo« in postali boste njen stalni naročnik

Nevedeloblaginje

v revščini in obup ju je zavedla sovražna propaganda

Najrazličnejših sredstev se poslužujejo nekdanji pobegli beli izdajalci in kasnejši prebežniki, ki jim je naša država trn v peti, ko skušajo svet in naše ljudi zavarati, češ da je treba le prestopiti mejo, pa si rešen vseh težav življenja v Jugoslaviji in delcih blaginje, da ji ni primere. Kdor koli jim nasede, jim služi, čim je odstran meje, kot dobrodošli dokaz za to, česar ni mogoče dokazati ne verjeti, da je pri nas življenje nezno in beg edina rešitev.

Nikogar pa ni več, ki bi se potem še brigal za take žrtev sovražne propagande. Svoje tragedije nam odkrivajo sami, če jim uspe, da se vrnejo.

Tako izkušnja imata za seboj tudi zakonca Mesarič. Sama sta želela, naj bi njun kriš pot, ki res ni trajal delj kot mesec dni, pa je to kljub temu njuno najtežje obdobje v življenju, opisali v svarilo vsem, ki so pripravljali verjeti v blesteko bajko o lepem življenju, ki da ga je mogoče živeti povsod, samo doma ne.

Rok Mesarič je bil delavec v Metalni v Mariboru ter je zaslužil okrog 8000 din mesečno. Zena Ljudmila je obdelovala krpo zemlje v domači vasi blizu Ptujja. Njuno življenje v mladosti ni bilo z rožicami positano, saj sta bila oba iz zelo revnih družin, in čeprav jima sedaj ni bilo treba ravno otepati revščine, sta z zanimanjem prisluhnila na nekem potovanju v vlakcu starejši ženski, ki je na dolgo in široko pripovedovala o sreči svojega sina. V pisnih li je slikal, kako lepo zasluž, kaj vse si je že kupil in kako dobro mu gre. Mesaričeva sta postala pozorna. Bolj kot dotlej sta se zanimala, kako pljeko drugi izza meje, obdružovalca sta razkošje inozemskih turistov in sta se odločila. V začetku junija sta se odpravila brez tehtnejših premislekov na pot in 3. tujinca ilegalno prestopila avstrijsko mejo. Od tistega trenutka je začelo postajati vse drugače, kot pa sta si predstavljala. Nekaj dni sta bila v zabavnem taborišču Wagnerja: zaljubljenje, skrajno slaba hrana, političnost med begunci, govornice, ki so tako življenje več let, preden je mogoče priti na kak drug kontinent. Potem se je zgledal v taborišču kmet iz Lipnice in ju proti njuni volji odvedel na posestvo, kjer naj bi oskrbovala 23 glav živine in opravljala dela na polju od zore do trde noči, za nagrado pa bi prejemale po 250 šilingov na mesec. Hrana je bila slabša kot gospodarjeva, stanovanje sta v hlevu. Zdržala sta ne nekaj dni. Pri sosedih sta našla na nekaj drugih rojakov, ki so v pisnih domov pisali o prelepem življenju v tolažbo sebi in domačim, medtem ko so živeli prav tako, kot naj bi oddij živela onadva.

Za beg nazaj sta se odločila hitreje, kot za beg iz domovine. Dne 20. junija sta pobrala svoje stvari in naslednjega dne peš prišla čez mejo. Na postaji LM, kjer sta se takoj javila, sta povedala, da sta klepo nič novemu naselju, do si ne želita nič drugega kot živeti in delati doma, zlasti pa bi rada sodelovala vse, ki si utvarjajo lepo življenje na tujem. Huda izkušnja Mesaričevih bo ne-

selbinah in vodstva gradbišč največ razpravljajo, pa je nedvomno tarifa politika. Delavci so plačani na uro in delajo po osem ur dnevno. Sindikat gradbenih delavcev, zlasti njegov centralni odbor, se je odločno zavzel za osemurno delo in nastopal proti slehernemu podaljševanju delovnega časa. Praksa pa terja drugače. Prav je, da zakon štiti pravico do osemurnega delavnika, toda v pogojih delavskega upravljanja, ko so proizvajalci tudi upravljalci, naj bi kolektivni delovni čas lahko tudi podaljšali, če je to v interesu kolektiva in skupnosti. Na takšne primere naletimo zlasti v gradbeništvu, kjer kaže upoštevati posebnosti te stroke (sezonsko delo). Pripombe, da mora ostati delavcem nekaj prostega časa za kulturno in družabno izživljanje, šepajo. Marsikje se to kulturno izživljanje reducira na gostilne. Tudi pripombe, da ljud-

je z osemurnim delom izčrpajo svojo delovno zmogljivost, so enostranske. Nekateri gradbeni delavci, ki hočejo v sezoni nekaj prihraniti še za zimo, hodijo delat tudi k privatnikom še nadaljnjih pet, šest in tudi več ur. Naslednje jutro pridejo na gradbišče manj spočiti.

Ker osemurni delavnik in plača od ure omejujejo zaslužek, posamezni delavci kaj kmalu zapuščajo gradbišča. Prišlo je tudi do ostrih zahtev po terenskem dodatku. Na avtocesti so ga ta mesec spet uvedli, vendar le začasno, da jim ne zmanjka delovne sile.

Drugo vprašanje pa je, ali se izplača, da delajo ljudje po več kakor osem ur ob sedanjih plači od ure, ki jih ne izpodbuja k večji storilnosti. Tak plačni sistem ne upošteva socialističnega načela o nagrajevanju delavcev. Mnogi delavci, ki bi radi v sezoni več zaslužili, se vedno bolj oglašajo z zahtevami po ponovni uvedbi stimulativnega akorda, uvedbi stimulativnega akorda, kar sedanjih predpisov tega žal ne dopušča. Temeljita razprava o tej stvari bo bržkone pokazala, da bo treba toge predpise vkladiti s potrebami, ki jih odkriva življenje. M. Z.

Stalna obratna sredstva brez licitacij

Določala se bodo vsake tri mesece — Za nekatere panoge brez licitacij tudi dopolnilni krediti

S spremembo uredbe o kreditih za obratna sredstva, ki jo je pred dobrim tednom sprejel Zvezni izvršni svet, je ustrezno splošni želji, da se krediti za stalna obratna sredstva ne določajo na temelju licitacij. Po določbah nove uredbe, s katero se spreminja in izpopolnjuje dosedanja uredba o kreditih za obratna sredstva, se bodo stalna obratna sredstva gospodarskih organizacij na novo določala ob vsakem četrtletju, in sicer na temelju skupnega zneska povprečno v preteklem četrtletju izkoriščenih kreditov in v določenem odstotku tega zneska, ta odstotek pa bo predpisal Zvezni izvršni svet. Pri četrtletnem določanju kreditov za stalna obratna sredstva se ne bodo upoštevali dopolnilni krediti, dati za odkup kmetijskih pridelkov in surovin ter za izvozne in uvozne posle, ker je za to poslovanje določen poseben režim. Zvezni izvršni svet je v smislu te uredbe še s posebnim odlokom predpisal, da se za zdaj določijo krediti za stalna obratna sredstva v višini 90% skupnega zneska v preteklem četrtletju izkoriščenih kreditov, oziroma za trgovinska in gostinska podjetja v višini 80% tega zneska.

Uporabljajo pa celotni obseg kreditiranja. Če bo treba krediti akreditirati in bo zaradi tega na razpolago manj sredstev za dopolnilne obratne kredite, bodo tekoče licitacije za dopolnilna obratna sredstva izzvale visoko mejo obrestne mere. Dopolnilni krediti se bodo v tem primeru podarili, kar bo hujše prizadelo le tista podjetja, ki bodo te dopolnilne kredite v večji meri izkoristila. Kolikor pa bo visoka obrestna mera za dopolnilne kredite povzročila zmanjšanje skupne vsote izkoriščenih kreditov, bo to v naslednjem četrtletju vplivalo tudi na zmanjšanje kreditov za stalna obratna sredstva, ne da bi bilo treba te kredite posameznim podjetjem individualno zmanjševati.

V tem novem sistemu določanja stalnih obratnih sredstev bo vsakakor mogoče z ekonomsko-političnimi ukrepi vplivati na celotni obseg kreditiranja. Če bo treba krediti akreditirati in bo zaradi tega na razpolago manj sredstev za dopolnilne obratne kredite, bodo tekoče licitacije za dopolnilna obratna sredstva izzvale visoko mejo obrestne mere. Dopolnilni krediti se bodo v tem primeru podarili, kar bo hujše prizadelo le tista podjetja, ki bodo te dopolnilne kredite v večji meri izkoristila. Kolikor pa bo visoka obrestna mera za dopolnilne kredite povzročila zmanjšanje skupne vsote izkoriščenih kreditov, bo to v naslednjem četrtletju vplivalo tudi na zmanjšanje kreditov za stalna obratna sredstva, ne da bi bilo treba te kredite posameznim podjetjem individualno zmanjševati.

Nova uredba vsebuje posebne določbe za trgovinska podjetja za promet s kmetijskimi pridelki na delo in za odkupna podjetja. Ta podjetja bodo dobila kredite za stalna obratna sredstva v višini vrednosti povprečnih zalog embalaže in eno-mesečne rešitve. Prav tako veljajo posebne določbe za gradbena podjetja, ki bodo dobila stalna obratna sredstva v višini 6% vrednosti s pogodbenimi za tekoče leto prazničnih gradbenih del.

ALEŠ BEBLER: Potovanje po sončnih deželah

Veliko dežel je prepotoval Aleš Bebler: bil je na jugu ZDA, obiskal je Lizbono, Dakar, Tahiti, bil v Mexiku, Kairu, prepotoval vzdolž in počez Indijo, si ogledal Karachi, Beirut in Damask.

Tako smo dobili to knjigo neposrednih vtisov o življenju in običajih, o kulturnih vrednotah in znamenitostih daljnih dežel. V Beblerjevi knjigi je opaziti, da je širše in bolj dokumentirano zajel problematiko kake dežele, če se je v njej dalj časa mudil, če je imel priložnost pogovoriti se z več ljudmi. In tako najdete neredko tudi lepe podatke o ekonomsko-družbenem ustroju posameznih držav, o njihovi minulosti, uglednih sodobnih političnih močeh in še o marsičem, kar je bilo vredno zapisati. Včasih so nam ti podatki že znani, toda poročilo očividca vedno prinese s seboj diš novosti, čar lastnega doživljanja.

Avtor te knjige, ki mu je bila na potovanju dragocena malone sleherni minuta, je skušal videti vse pomembne stvari in ker je strasten fotoamater, je svoje vtise podkrepil s posnetki. Ker je večina potoval v naglici, je bilo nemogoče dobiti v fiksi-rati drugače obilico stvari in vtisov. Od tod izvira tudi nekakšna površnost, nedodelanost posameznih odlomkov.

Včasih bi se dalo kaj očitati

Beblerjevemu slogu. Navaja tudi nekatere podrobnosti, ki niso zanimive za vse, ali se nepotrebno oddaljuje od potopisne vsebine. Vendar to za celoto ni toliko bistveno. Vrednost tega potopisa je namreč v podobah, ki jih prinaša v plastični nazorni razlagi posameznih srečanj, v prikazovanju kulturne minulosti in družbenih razmer. Očitna je tudi Beblerjeva ljubezen, njegovo navdušenje za te dežele v sončni pripekli. O tem pravi takole:

»Kar se mene tiče, bi rad ponovno potoval po tej pripekli. Ponovno bi želel videti tiste žive med teh dežel, v katerih sem že bil, in vse tiste, v katerih nisem bil. Neizmerno jih ljubim. Ljubim sončno pripeko, ljubim globoko sinjino neba, ljubim temno zelenje pragozda, ljubim ljudi, ki žive tam. Najbolj ljubim ljudi, njihovo revščino in potrpljenje, njihov ponos in upe, njihov trud in boje.« Pavao Broz

Plenum Zveze književnikov

Referate bodo imeli tudi Boris Zihlerl, Josip Vidmar, Dimitar Mitrov, M. Bogdanović, Janez Menart, Marko Ristič, Oto Bihalji-Merin, Vladimir Bartol in drugi

Beograd, 12. jul. (Tanjug). — Pobuda Izvršnega odbora Zveze književnikov Jugoslavije, naj bi bil oktobra razširjeni plenum Zveze književnikov, na katerem bi razpravljali o sodobni književni problematiki, je vzbudila živahno zanimanje v republiških društvih.

Boris Zihlerl bo na razširjenem plenumu Zveze književnikov imel referat »O realizmu«. Podobno tematiko bo obravnaval tudi Josip Vidmar v svojem referatu »Realizem in fantastika«, Dimitar Mitrov »O realizmu in Eli Fincl« Realizem dandanes«. Društvo književnikov Slovenije je pripravilo med drugim tudi naslednje diskusante: Mateja Bora, Bratka Krefta in Ferda Kozaka ter književnika Janeza Menarta z referatom »Oblika in sodobna tematika« in Vladimira Bartola »Problem tipičnega v književnosti«.

»O smislu in nesmislu v poeziji« bo govoril na plenumu književnik Milan Bogdanović. Marko Ristič bo podal referat »O funkciji književnosti in družbeni odgovornosti književnika«, Oto Bihalji-Merin pa »Atomizacija in sinteza v sodobni umetnosti«. Za debato so se pripravili iz Društva književnikov Srbije Mihajlo Lalić, Slobodan Galogaža in Mladen Leskovač.

V Zvezi književnikov Jugoslavije predvidevajo, da bodo na razširjenem plenumu v Beogradu posebej razpravljali o uspehih jugoslovanske književnosti v zadnjih desetih letih. O tem vprašanju bodo govorili člani Društva književnikov Hrvatske Petar Segedin, Marijan Matković in Vjekoslav Kaleb. Miroslav Krleža, Ervin Sinko, Petar Segedin in Marijan Matković pa bodo imeli tudi posebne referate.

IZ NASH KINODVORAN

Francis v velemestu

»Francis Covers the Big Town«. Scenarij: Oscar Brodney. Režija: Arthur Lubin. V glavni vlogi: Donald O'Connor. Proizvodnja: Universal-International. Podjetja za izposojanje filmov — »Kinema«, Sarajevo.

»Francis Covers the Big Town«. Režija: Arthur Lubin. V glavni vlogi: Donald O'Connor. Proizvodnja: Universal-International. Podjetja za izposojanje filmov — »Kinema«, Sarajevo.

Film z govorečo mulat Zakaj pa nef Saj so hollywoodski producenti in scenaristi vnesli v svoje filme že vse kaj bolj nemogočega, kot so govorile mule.

»Francis v velemestu«. Rešuje ga nekoliko le to, da je delan brez vsake tendence, z edinstvenim in nepolnolnim namenom, zabavati ljudi in biti satirčen. In tako pravzaprav ne vemo, kdo ostane pri tem filmu najbolj smešen: ali mula, ki je že po naravi smešna žival, ali gangsterji, ki jih ta smešna žival razkrinka, ali gledalci, ki se vsemu temu smelejo... m-g

Kulturne beležke iz tujine

Zaščita avtorskih pravic v ZDA

»Lobengrins«, »Parsifal« in »Nibelunski prstan«: Razen tega bodo izvedli tudi Beethovenovo IX. simfonijo.

Senat ZDA je s 65 proti trem glasovom ratificiral mednarodno konvencijo o zaščiti avtorskih pravic.

Kongres radiofonije in televizije v Parizu

Svečane igre v Beireuthu

Od 27. do 30. oktobra bo v Parizu mednarodni kongres za radiofonijo in televizijo. Prireditelji so povabili na kongres sociologe, glasbenike in specialiste za radio iz vseh držav. Razpravljali bodo o temi »Sociološki vidiki glasbe v radiu«.

Dne 22. julija bodo v urizorizirajo Wagnerjeva »Tanhuserja« začeli letošnje svečane igre v Beireuthu, kar bodo trajale do 22. avgusta. Razen »Tanhuserja« bodo na sporedu tudi naslednje Wagnerjeve opere:

Posvetovanje italijanskih kulturnih klubov

Na podlagi fizičnih dejstev gradi avtor res antropogeografski del knjige, za katerega smo že navedli nekaj primerov.

V Izoli je bilo posvetovanje predstavnikov italijanskih klubov kulture koprškega okraja. Posvetovanja so se kot gosti udeležili komandant vojaške uprave polkovnik Miloš Stamatović, član izvršnega sveta Slovenije Jože Borštnar in sekretar okrajnega komiteja ZKJ Julij Beltram.

Knjiga je zelo bogato opremljena z ilustrativnim materialom. Veliko število kar in slik nam močno približuje tekst in ga dela še nazornejšega.

Na posvetovanju so sklenili sestaviti odbor, ki bi koordiniral kulturno prosvetno dejavnost italijanskih klubov kulture v Kopru. Izoli in Piranu.

Ko človek prečita Melkovo Slovenski alpski svet spozna, da imamo Slovenci novo geografsko delo, katerega lahko s ponosom pokažemo vsem svetu. V primeri s tujimi geografskimi monografijami vidimo, da jim ni samo enakovredno, ampak jih v mnogem presega. Ni dovolj, da se profesorju Melku, ki nam je na ljubljanski univerzi vzgledni vrsto geografov, samo zahvalimo za ogromno delo, ki ga je opravil v svoji najnovejši knjigi, ampak da ga obenem poprosimo, da vsem Slovincem, ne samo geografom, pokloni dela, ki bodo vsebovala opise ostalih slovenskih pokrajin. Zahvaliti pa se moramo tudi Slovenski Matici, ki je s izdajo tega dela ponovno dokazala svoje visoko kulturno poslanstvo. V. Loban

Grški pesnik Spiridaki nagrajen

Dva »Orfeja« na Dunaju

Nagrada Antoina Rivarola, namenjena tudi književnikom, ki pišejo v francoščini, je bila za letošnje leto podeljena krškemu pisatelju Georgesu Spiridaki, ki stalno biva v Parizu kot urednik krškega paviljona in univerzitetnega mesta. Spiridaki je dobil nagrado za svojo pesniško zbirko.

Makedonsko gledališče v novi sezoni

Makedonsko narodno gledališče v Skopju bo proslavilo v prihodnji sezoni desetletnico ustanovitve. V prihodnji sezoni bodo na repertoarju Drame Maksima Gorkaja »Na dan«, Shakespeareovo komedijo »Mnog hru pa za nič« in »Gospoda Glumčević« Miroslava Krleže.

Makedonsko gledališče v novi sezoni

Na repertoarju Operne bo v Pucoljivju »Madame Butterfly«, Verdijev »Ples s maskami« in Mozartova »Figarova svatba«.

ANTON MELIK: SLOVENSKI ALPSKI SVET

Ljubljana 1954, izdala Slovenska matica

Ko se je leta 1925 pojavila v založba Slovenske Matice Melkova Slovenija I/1 in takoj naslednje leto nje-nu nadaljevanje, se je ob tej knjigi razveselili poleg geografov vsak Slo-venec, ki mu je bil pri sreči kulturni dvig ljudstva. Do takrat Slovenci namreč se nismo imeli geografskega dela, ki bi nam prikazalo slovensko zemljo v podrobnosti, pa naj bo to v fizičnem ali antropogeografskem pogledu. Res je, da je bilo že do takrat napisanih veliko število geografskih razprav od domačih in tujih raziskovalcev, toda sintetičnega prikaza ni bilo. Nalogo pokazati Slove-nijo v geografski luči, v obliki ši-rokega zasnovega monografije, si je zastavil Anton Melik že takrat. Naloga je bila naravnost ogromna in je zahtevala veliko dela, saj je bilo v mnogih stvarih treba zaorati ledino z delom na terenu. Po izidu obeh prvih dveh zvezkov pred vojno smo imeli več željo, da bi čimprej dobi-velj nadaljevanje. Toda te želje so bile dolgo neupolnjene. Šele po sko-raj 20 letih imamo pred seboj Slove-nski alpski svet, knjigo, ki je na-daljevanje Slovenije.

Anton Melik nam je v Slovenskem alpskem svetu pokazal oni del slo-venske zemlje, ki je po svojih lepota in značilnostih poznan daleč po svetu, tako med strokovnjaki geogra-fi, kot med ljudmi, ki iščejo lepoto. Relativno majhnemu prostoru slove-nskih Alp, prikazan je samo visokogorjski svet brez obrobnege sredo-gorja. Je povsodil avtor skoraj 600 strani obsežno knjigo, ki je po for-mati in tisku popolnoma enaka nje-govi Sloveniji. Delo je razdeljeno po razsežna kratkem uvodnem sestav-ku, kjer so podane glavne karakteri-stične opisane področji, v 4 obsežna poglavja: Kamniške Alpe in zahodne Karavanke, Juljske Alpe in zahodne Karavanke, predel vzhodnih Kara-

skih in Ziljskih Alp ter Kanalske in Ziljske doline in na koncu Celovška kotlina. Vsako od navedenih poglavij je razdeljeno nato v opise posamez-nih manjših zaključnih regionalnih del, tako da predstavljajo skupaj eno splošno pokrajino. Tako obsega na primer Celovška kotlina, ki naj nam služi samo za primer, poleg opisa iz katerega dobimo vpogled v geološko-katekoga dogajanja in vse ostale fi-zične značilnosti kot celote, še opise posameznih manjših pokrajinskih svetov, ki vsebujejo vsaj približno enak svet z enakimi svojstvi. V teh opisih najde človek prav vse, tako da je silka pokrajine, ki je človek dobi ob čitanju neverjetno impresivna in pla-stična, v kateri ne manjka noben člen, zaradi česar bi trpela celota. Pri vseh teh posameznih opisih pa avtor ne zgubi iz vida celote, na ka-tero sproti opozarja in s tem nehoti sili bralca na celotno gledanje pokra-jine. Preveč bi bilo opisovati posa-mezne odstavke. Za primer lahko vzamemo katerikoli opis, pa bomo videli vse znanstveno utemeljenost in obenem lepoto dela. Tvoiti, ki je nam danes vsem dosegljiva, bomo spo-znali v vsem, če preberemo odstavke o njej. Avtor se ne dotika samo po-ložaja in fizičnih karakteristik te vi-sokogorjske doline. Z živo besedo po-kaže bralcu vse pokrajinske značil-nosti, v katero vneso človeka in nje-govo dejavnost. Pri tem in pri vseh ostalih opisih najdemo nešteto po-drobnosti, ki karakterizirajo pokra-jino, ki jih dajemo svojstven račun in iz česar lahko spoznamo in razumemo stanja, pri čemer je poudarek na onih stališ, ki so bile pri preobrazbi najbolj tangirane. V Slovenskem alpskem svetu vidimo v mnogih pril-

merih kolikšne važnosti je podoben ključni stadij za najmanjša pod-ročja, saj od podnebja v mnogem zavisí razvoj najrazličnejših gospo-darskih panog in s tem tudi mnogih antropogeografskih elementov. Pri opisu in razlagi fizičnih svojstev je avtor kljub samotam procesom raz-voja, s predpostavko poznanja osnov-nih dejstev lahko razumljiv, razen v nekaterih težjih primerih. Poleg geoloških, geomorfoloških in klimat-skih vprašanj, se avtor dotika ob-sežno tudi hidrografskega razvoja, saj so tekoče vode povsod in vedno veliko prispevale v preoblikovanju. V visokogorskem svetu pa je dan pravljen poudarek glačalnji pre-obrazbi.

Na podlagi fizičnih dejstev gradi avtor res antropogeografski del knjige, za katerega smo že navedli nekaj primerov.

»Orfeja« na Dunaju

Knjiga je zelo bogato opremljena z ilustrativnim materialom. Veliko število kar in slik nam močno približuje tekst in ga dela še nazornejšega.

Na repertoarju Operne bo v Pucoljivju »Madame Butterfly«, Verdijev »Ples s maskami« in Mozartova »Figarova svatba«.

VSEGA PO MALEM ZA VSE

Petrovaradin je bil »Gibraltar« na Donavi

Petrovaradinsko trdnjavo bodo preuredili v narodni park

Znano trdnjavo Petrovaradin, stoječo na griču ob Donavi pri Novem Sadu, bodo temeljito preuredili, da bo postala pomemben zgodovinski spomenik.

Nekateri zgodovinarji pravijo, da je bila petrovaradinska trdnjava zgrajena že v rimskih časih. Ta trditve pa sloni samo na nekaterih izkopaninah iz tiste dobe in torej ni povsem zanesljiva.

mož prodirati proti srednji Evropi. Sredi junija istega leta se je ustavil pred Petrovaradinom. Prvi njegov napad so branilci odbili, toda po 12 dneh je trdnjava padla.

Potem je Marija Terezija ukazala, naj trdnjavo modernizirajo, da bi postala »trdnjava Evrope« proti novim turškim vdorom.

nja, da je bilo to delo zelo naporeno in da je med obnovo trdnjave umiralo dnevno do 50 delavcev.

Zanimivi so podatki o petrovaradinskih trdnjavah v zvezi s prvo srbsko vstajo. Med vestijo je bil Petrovaradin nekakšna avstrijska opazovalnica za dogajanja na Balkanu.

Poenostavljen način izdelovanja klišejev

Brez reprodukcije slike, kopiranja in jedkanja

Kmalu se je pokazalo, da je petrovaradinska trdnjava res zgrajena na strateško važnem kraju.

V zahodnonemškem mestu Düsseldorfu je bila od 15. do 30. junija razstava »DRUPA«.

Njegova glavna prednost pred dosedanjim zamudnim kemigrafskim postopkom je neposredni prenos slikovne predloge na klišej.

MALI LEKSIKON

VPRASANJA: Katera vojna v zgodovini človeštva je bila najkrajša? Kakšna je razlika med julijanskim in gregorijanskim koledarjem?

ODGOVORI: Najkrajšo vojno v zgodovini človeštva bi lahko imenovali vojno, ki jo je leta 1896 na povelje zanzibarški sultan Veliki Britaniji...

strojne naprave in druge potrebščine za grafično in papirno industrijo. Razstavljen je bil tudi za naša grafična podjetja...

ŠEŠKI MATERIAL. Predlogo polože z licem navzdol na steklo, jo pokrijejo z drugim steklom in nanj polože klišejško ploščo.

»Lepo je tu pri vas na podželjju. Zdi pa se mi, da se večkrat dolgočasite.« »Ne bi rekel, saj imamo malo obiskov.«

Kako pomembna bi bila nabava »Klišografa K 150« za slovenske tiskarne in za naš dnevni tisk, nam pove že kratak račun.

Na pričujoči sliki vidimo del delegacije slovenskih grafičarjev na razstavi v Düsseldorfu.

V mehikih klubih igra veliko tujih nogometašev. Tudi sodniki so tuji, in sicer profesionalci.

NAŠI STRELCI odlični športniki

Petinštirideset let nastopov doma in v tujini — Novembra bodo sodelovali na svetovnem prvenstvu v Venezueli

Strelci sodijo med prve jugoslovanske športnike, ki se jim je posrežilo doseči rezultate svetovne vrednosti.

Pobudnik prvih mednarodnih tekmovanj v streljanju je bil Nizozemec Silem. Leta 1897 so bila v Lyonu prva mednarodna tekmovanja.

Dvansjet let pozneje so v Hamburgu na teh tekmovanjih prvič nastopili tudi srbski strelci.

Kmalu po tekmovanju v Hamburgu so jugoslovanski strelci zaznamovali prvi mednarodni uspeh, ki ga je dosegel Mata Marković.

Na mednarodnih strelskih tekmovanjih je naše moštvo opozorilo nase ostale udeležence prvokrat leta 1912 na tekmovanju v Biaritzu.

VESTI IN DOGODKI

Avstralski teniški igralci v Zagrebu. Zagreb, 12. julija. Avstralski teniški igralci so danes gostovali v Zagrebu.

Mehika : Japonska 3:2. Mexico City, 12. julija. V teniskem prvenstvu za Davisov pokal (ameriška cona) je Mehika premagala Japonsko s 3:2.

HRVATSKO-SLOVENSKA PLOVALNA LIGA. Mladost : POŠK 97:57. Kranj, 11. julija. V okviru slovensko-hrvatske plovalne lige je Mladost premagala POŠK 97:57.

»Plavi« so napravili dober vtis. (Posebej za »Borlo«) Moštvo zagrebških Dinama je dospelo nedavno v Mehiko.

Veliko zanimanje. Na letališču glavnega mesta Mehiko so nas prisrčno sprejeli. Za gostovanje Dinama se zelo zanimajo.

Mnogo tujcev. V mehikih klubih igra veliko tujih nogometašev. Tudi sodniki so tuji, in sicer profesionalci.

»Topel« sprejem madžarskih reprezentantov. Dunaj, 12. jul. Demonstranti so v Budimpešti uničili minul ponedeljek fotografije in kipe igralcev madžarske nogometne reprezentance.

Rezultati prekinjenih partij. Ljubljana, 12. julija. Na šahovskem prvenstvu Slovenije so bile danes odigrane nekatere prekinjene partije.

Na prvem povojnem svetovnem prvenstvu v Stockholmu avgusta 1947 je bila jugoslovanska reprezentanca sedma v streljanju z norveško vojaško puško.

Jugoslovanski strelci so zaznamovali svoj največji uspeh v bližnji preteklosti leta 1949 v Buenos Airesu, ko so si z 2491 krogi priborili drugo mesto na svetu.

Leta 1929 je bilo v Luzernu svetovno strelsko prvenstvo. Prvikrat so se ga udeležili tudi jugoslovani, ki so nastopili samo v streljanju z vojaško puško.

Pariz, 12. julija (Tanjug). Pariški športni dnevnik »L'Equipe«, o katerem sodijo, da je najbolj bran športni list na svetu, je objavil lestvico najboljših nogometašev nedavnega svetovnega prvenstva v Švicah.

»L'Equipe« prištevata med najbolje nogometaše na svetu tudi pet jugoslovancev, in sicer Beara in Horvata kot druga po vrednosti, Čajkovskega kot tretjega, Milutinoviča kot četrtega ter Stankoviča in Crnkoviča kot petega po vrednosti.

Rezultati: 400 m prosto — ženske: Končička (M) 7:07.5, Čelič (P) 7:25.5; 400 m prosto — moški: Colner (M) 5:57.6, Purger (M) 6:05.2; 200 m prano — ženske: Vukič (M) 3:16.2, Hrihar (M) 3:20.0; 200 m metuljček — moški: Trtnik (M) 3:08.0, Košnik (M) 3:33.2; 100 m hrbtno — ženske: Pilič (POŠK) 1:39.4, Ferič (POŠK) 1:47.4; 100 m prosto — moški: Petrič II (M) 1:09.5, Rebolj II (M) 1:11.6; 100 m prosto — ženske: Končička (M) 1:24.5, Pilič (POŠK) 1:29.9; 200 m prano — moški: Trtnik (M) 3:13.5, Kobi (M) 3:13.9; 100 m metuljček — ženske: Vukič (M) 1:35.0 (nov slovenski mladinski rekord), Kreikmeier (POŠK) 1:43.0; 100 m hrbtno — moški: Piragič (POŠK) 1:22.5, Lozar (M) 1:24.4; 4 x 200 m — prosto — moški: Mladost, POŠK (saradi okvaro na razsvetljavi brez besov).

V vaterpolu tekmi so zmagali gostje s 4:1 (1:1). Gol za Mladost je dosegel Reloj.

TELOVADBA. Nemčija : Japonska 287,15:286,50. Bonn, 12. julija. V telovadnem dvoboju je Nemčija nepričakovano premagala Japonsko z 287,15 : 286,5. Na nedavnem svetovnem prvenstvu so bili Japonci drugi, Nemci pa četrti.

PISMO IZ MEHIKE. Mehika, v začetku julija je bilo v finalu svetovnega prvenstva izgubila proti Nemčiji. To pripovedujejo potniki, ki so iz Budimpešte prispeli na Dunaj. Praviijo, da je okrog 15.000 demonstrantov prišlo pred uredništvo glasila madžarske KP »Szabot Neps« vzklikajoč gesla in zahtevajo naj kaznujejo nogometne funkcije narje in nekatere igralce. Mnogiža je skušala vdrati tudi v poslopje madžarske radijske postaje, vendar jo je policija zadržala. Pač pa so demonstranti prepričali policijskim agentom, da bi arretirali nekatere ljudi, ki so vzklikali protirežijska gesla.

Prva tekma. Prvo tekmo smo odigrali 4. junija. Z moštvom Fabela smo igrali neodločeno 1:1. Gol za Dinamo je dosegel Dvornič. Naši igralci so bili 53. minut.

Zmaga Dinama. Mexico City, 12. julija. Zagrebški Dinamo je premagal mehiško nogometno moštvo »Guadalaiaras« s 3:2 (2:0). Za Dinamo sta dosegla gole Čučič v 11. min. in Osojnik v 40. in 53. minuti.

»Topel« sprejem madžarskih reprezentantov. Da bi se izognila demonstracijam, madžarska reprezentanca ni izstopila v Budimpešti, temveč na neki postaji pred mestom. Vodja madžarske reprezentance Sebes ter igralca Puskas in Toth, Sebevov žet, so prispeli s posebnim avtomobilom.

Rezultati prekinjenih partij. Ljubljana, 12. julija. Na šahovskem prvenstvu Slovenije so bile danes odigrane nekatere prekinjene partije. Končale so se takole: Preinfalk — Vošnjaker remi, Filipovič — Šiška 0:1, Trampuč — Preinfalk 1:0, Longor — Levčič remi.

»L'Equipe« prištevata med najbolje nogometaše na svetu tudi pet jugoslovancev, in sicer Beara in Horvata kot druga po vrednosti, Čajkovskega kot tretjega, Milutinoviča kot četrtega ter Stankoviča in Crnkoviča kot petega po vrednosti.

Rezultati: 400 m prosto — ženske: Končička (M) 7:07.5, Čelič (P) 7:25.5; 400 m prosto — moški: Colner (M) 5:57.6, Purger (M) 6:05.2; 200 m prano — ženske: Vukič (M) 3:16.2, Hrihar (M) 3:20.0; 200 m metuljček — moški: Trtnik (M) 3:08.0, Košnik (M) 3:33.2; 100 m hrbtno — ženske: Pilič (POŠK) 1:39.4, Ferič (POŠK) 1:47.4; 100 m prosto — moški: Petrič II (M) 1:09.5, Rebolj II (M) 1:11.6; 100 m prosto — ženske: Končička (M) 1:24.5, Pilič (POŠK) 1:29.9; 200 m prano — moški: Trtnik (M) 3:13.5, Kobi (M) 3:13.9; 100 m metuljček — ženske: Vukič (M) 1:35.0 (nov slovenski mladinski rekord), Kreikmeier (POŠK) 1:43.0; 100 m hrbtno — moški: Piragič (POŠK) 1:22.5, Lozar (M) 1:24.4; 4 x 200 m — prosto — moški: Mladost, POŠK (saradi okvaro na razsvetljavi brez besov).

V vaterpolu tekmi so zmagali gostje s 4:1 (1:1). Gol za Mladost je dosegel Reloj.

TELOVADBA. Nemčija : Japonska 287,15:286,50. Bonn, 12. julija. V telovadnem dvoboju je Nemčija nepričakovano premagala Japonsko z 287,15 : 286,5. Na nedavnem svetovnem prvenstvu so bili Japonci drugi, Nemci pa četrti.

PISMO IZ MEHIKE. Mehika, v začetku julija je bilo v finalu svetovnega prvenstva izgubila proti Nemčiji. To pripovedujejo potniki, ki so iz Budimpešte prispeli na Dunaj. Praviijo, da je okrog 15.000 demonstrantov prišlo pred uredništvo glasila madžarske KP »Szabot Neps« vzklikajoč gesla in zahtevajo naj kaznujejo nogometne funkcije narje in nekatere igralce. Mnogiža je skušala vdrati tudi v poslopje madžarske radijske postaje, vendar jo je policija zadržala. Pač pa so demonstranti prepričali policijskim agentom, da bi arretirali nekatere ljudi, ki so vzklikali protirežijska gesla.

Prva tekma. Prvo tekmo smo odigrali 4. junija. Z moštvom Fabela smo igrali neodločeno 1:1. Gol za Dinamo je dosegel Dvornič. Naši igralci so bili 53. minut.

Zmaga Dinama. Mexico City, 12. julija. Zagrebški Dinamo je premagal mehiško nogometno moštvo »Guadalaiaras« s 3:2 (2:0). Za Dinamo sta dosegla gole Čučič v 11. min. in Osojnik v 40. in 53. minuti.

»Topel« sprejem madžarskih reprezentantov. Da bi se izognila demonstracijam, madžarska reprezentanca ni izstopila v Budimpešti, temveč na neki postaji pred mestom. Vodja madžarske reprezentance Sebes ter igralca Puskas in Toth, Sebevov žet, so prispeli s posebnim avtomobilom.

Rezultati prekinjenih partij. Ljubljana, 12. julija. Na šahovskem prvenstvu Slovenije so bile danes odigrane nekatere prekinjene partije. Končale so se takole: Preinfalk — Vošnjaker remi, Filipovič — Šiška 0:1, Trampuč — Preinfalk 1:0, Longor — Levčič remi.

»Lepo je tu pri vas na podželjju. Zdi pa se mi, da se večkrat dolgočasite.« »Ne bi rekel, saj imamo malo obiskov.«

DNEVNE NOVICE

II. ljubljanski festival

Torek, 13. julija ob 20.30: »Ero z onega sveta«, opera J. Gotovca v treh dejanjih. — Sodeluje ljubljanska Opera. V glavnih vlogah nastopijo Valerija Heybalova in Josip Gostič kot gosta, nadalje V. Janko, Elza Karlovac in Friderik Lupša.

Sreda, 14. julija ob 20.30: Koncert II. ljubljanskega festivala. Sodeluje Dr. simfonični orkester iz Zagreba. Dirigent prof. Frid. Zaun.

Obe prireditelji bosta na Trgu francoske revolucije pred Križankami. — V primeru slabega vremena bo operna predstava v Operi, koncert pa v Unionu.

Vstopnice, ki so bile kupljene za »Morano«, se lahko zamenjajo za tor-kovo predstavo »Ero«. Ostali in abonenti bodo dobili povrnjeno vstopnico za »Morano«.

Obiščite Turistično gospodarsko razstavo v Emoni, ki je odprta vsak dan od 10 do 22 nadalje razstavo klasičnega in romantičnega v Narodni galeriji ter festivalno razstavo v Narodni in vseučiliški knjižnici.

RADIO

Dnevni spored za torek, 13. julija

Poročila: 5.05, 6.00, 8.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00.

5.00—7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (Pester glasbeni spored) - vmes od 5.30—5.40 Jutranja telovadba — 6.30 do 6.35 Radijski koledar in prireditelje dneva — 7.00 Pregled tiska — 7.05 Stanko Premrl: Simfonieta — 7.30 Za gospodinje — 7.35 Zabavna glasba, vmes reklame — 8.10 Slovenske narodne pesni — 8.30 Cicibanom — dober dan! — 8.45—9.00 Zabavna glasba — 12.00 20 minut z Veselimi godci — 12.20 Kmetijski nasveti — 12.30 Opoldanski koncert — 13.15 Zabavna glasba, vmes objave — 13.30 Od melodije do melodije — 14.30 Iz znanosti in tehnike — 14.40 Slovenske narodne pesni pojo »Tri Polonce«, s harmoniko spremlja V. Držar — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Zeleni se — poslušajte! — 16.00 Utrinki iz literature: Mihaelo Lalić: Pred napadom (odlomki iz romana »Svadb«) — 16.15 Promenadni koncert — 17.10 V plesnem ritmu — 18.00 Sportni tednik — 18.30 Odlomki iz Verdijeve opere »Rigoletto« — 19.00 Zabavna glasba, vmes objave in reklame — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Koroska, Goreška in Prekmurje v narodni pesni — 20.30 Tedenski notranjopolitični pregled — 20.40 Mali koncert lahke glasbe — 21.00 Lite-

rarna oddaja: Cervantes in njegov Don Kihot — 21.30 Iz slovenske solistične glasbe — 22.20 Igra plesni orkester Radia Zagreb — 22.40 Francoski šanson — 23.00—24.00 Nočni koncert predklasične glasbe (na valovih 202,1 in 212,4 m in na kratkem valu 90,1 MHz).

23.00—24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

Antiperonosorna služba

Napoved: V Radovici je pričakovati ponoven izbruh peronosporne 15. julija, zato do tega dne izvršite četrti škropljenje. V primeru, da se bo temperatura zvišala, se bo bolezen pojavila prej, kar bomo pravočasno objavili. V okolici Brežic, Kostanjevice, Ajdovščine, Sežane, Temnice na Krasi in Vipolž se bo peronospora pojavila 4 do 8 dni po prvem dežju, zato začnite s škropljenjem takoj po dežju.

Vinogradnike opozarjamo, da je ta čas najbolj nevaren za nagle okužbe s peronosporo, zato posvetite vso pažnjo kvaliteti škropljenja. Dobro pokropite grozde in liste. Liste pokropite zlasti s spodnje strani, da boste nadaljnje okužbe dim uspešneje zatrli.

Hmeljarji, pozor!

Prvo in ponekod že drugo škropljenje proti peronospori na hmelju je za nami. Prihajamo v čas, ki je najbolj kritični za napad peronospore na storže. Hmeljarji, poškrpite torej čim prej vsa hmeljišča z 1%-nim bakrenim apnom in to pred cvetenjem hmelja.

Ne zanašajte se, da peronospora ne bo, pa čeprav jo v vašem hmeljišču na listih še ni opaziti.

Listje »Goldinga« je proti peronospori namreč precej odporno, neodporni pa so nežni storžki.

Ce bo vreme še naprej vlažno, bo treba hmeljišča škropiti tudi med in po cvetenju. Čas škropljenja bomo napovedali pravočasno. — Hmeljarski inštitut, Zalec.

Dobro kvalificiranega

PUŠKARSKEGA POMOČNIKA

sprejme Puškarsko podjetje »Jelen«, Celje

MARIBOR

Dežurna lekarna

Torek, dne 13. julija 1954: lekarna »Studenti«, Gorkega ulica 18.

KINO

PARTIZAN: Nemški film: »Sanjave ustnice«.

UDARNIK: Angl. film: »Karavan«.

POBREZJE: Angl. film: »Osebna zadeva«.

STUDENCI: Amer. film: »Rdeči znak hrabrosti«.

BRAZILSKA AMBASADA v Beogradu se je preselila v Hilendarsko ulico 9, vhod iz ulice Djure Daničiča 1, telefon 24-098. 11015

OSIJEŠKI VELESEJEM

od 9. do 17. oktobra 1954

Rok prijav za razstavljalce je 1. avgust 1954

Eksportni velesejem kmetijsko prehrabnih proizvodov in industrije

SEJEM PLEMENSKE ŽIVINE OD 15. DO 17. X. 1954
KMETOVALCI — INDUSTRIJSKI PROIZVAJALCI

Osiješki velesejem vam omogoča dober plasman vaših proizvodov, obenem pa razširja vaše poslovne veze.

SVOJO UDELEŽBO JAVITE PRAVOČASNO ZARADI OMEJENEGA PROSTORA!

OSIJEŠKI VELESEJEM — OSIJEK, poštni predal 99
Telefon 31-42 Brzjavni: SAJAM OSIJEK

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE LITJA

razpisuje natečaj za

PRAVNIKA

pogoji: višja izobrazba in 5 let prakse pri državnem organu

REFERENTA ZA GOSPODARSTVO

pogoji: ekonomist s 3-letno prakso

GRADBENEGA INŠPEKTORJA

pogoji: gradbeni tehnik ali inženir z daljšo prakso

REFERENTA ZA KMETIJSTVO

pogoji: agronom z vsaj 3-letno prakso

FINANČNEGA REFERENTA

pogoji: najmanj srednješolska izobrazba s prakso v finančni stroki

VODJA ADMINISTRACIJE

pogoji: nižja strokovna izobrazba z izpitom iz pisarniškega poslovanja

PISARNIŠKO MOČ

z znanjem stenografije in strojepisja

POMOŽNEGA USLUŽBENCA

finančne stroke za izterjavo davkov

Pismene prošnje z življenjepisom in podatki o dosedanji službi je poslati do 31. julija 1954 na LO MO Litja.

RAZPIS SLUŽB

Bolnišnica v Ptuj razpisuje mesto medicinskega laboranta. Pogoji za sprejem je predpisana strokovna izobrazba. Prošnje je vlagati na ravnanstvo bolnišnice. Rok za vlaganje prošnje je 25. julij 1954. Nastop službe po možnosti čimprej.

Uprava kliničnih bolnišnic v Ljubljani razpisuje službena mesta: 1 korespondenta (pogoj: strojepis, samostojen koncept, poznavanje splošnih osnov knjigovodstva, najmanj petletna praksa); 2 pomožni knjigovodski moči (pogoj: strojepis, poznavanje splošnih osnov knjigovodstva, najmanj petletna praksa). — Prošnje s kratkim življenjepisom vložiti v personalnem oddelku Uprave kliničnih bolnišnic v Ljubljani, Zaloška cesta 2 do 23. julija 1954.

Zakaj bi molje samo preganjali, ko dobite lahko zanesljivo sredstvo, da jih uničite. Zahtevajte povsod samo MOTOK!

KINO »UNION«

Ameriški barvni film

»Lydia Bailey«

Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Predprodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »KOMUNA«: Premiera amer. filma: »Samo naša«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Predprodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »SOCA«: Premiera angl. filma: »Popolna žena«. Tednik. Predstavi ob 18 in 20. Predprodaja vstopnic od 16 dalje.

LETNI KINO »TABOR«: Amer. barv. film: »Ivanhoe«. Tednik. Predstava ob 20.30.

LETNI KINO JLA: Franc. film: »Prijeteljske noči«. Tednik. Predstava ob 20.30.

LETNI KINO »BEZIGRAD«: Premiera angl. filma: »Popolna žena«. Tednik. Predstava ob 20.30.

Predprodaja vstopnic v vseh treh letnih kinematografih uro pred pričetkom predstave.

KINO »TRIGLAV«: Ameriški barvni

film: »Onstran Miss. urija«. Tednik. Predstavi ob 18 in 20. Predprodaja vstopnic od 17 dalje.

KINO »SISKA«: Premiera ameriškega filma: »Popolna žena«. Tednik. — Predstave ob 16, 18 in 20. Predprodaja vstopnic od 15 dalje.

JESENICE: »PLAVZ«: Angliški film: »Karavan«. Predstava ob 20. — »RADIO«: Ameriški barvni film: »Niagara«. Predstavi ob 18 in 20.

LETNI KINO: Mehški film: »La Malquerida«. Predstava ob 20.30.

KRANJ: »STORŽICE«: Amer. barvni film: »Vrnitev na Broadway«. — Predstave ob 16, 18 in 20. — LETNI KINO »PARTIZAN«: Angliški film: »Ulični kot«. Predstava ob 20.30. — Za šrambo koles poskrbljeno. — »SVOBODA«: Angliški film: »Ulični kot«. Predstava ob 19.

KINO »SLOGA«

Angleški film

»KAPITANOV RAJ«

Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 16 bo matineja istega filma. — Prodaja vstopnic za matinejo od 9 do 10, za popoldanske predstave pa od 14 dalje.

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE TRŽIČ

razpisuje mesto

finančnega inšpektorja

Pogoj: Dovršena ekonomska ali pravna fakulteta z najmanj 4-letno prakso v finančnih poslih in opravljeni strokovni izpit, ali dokončana srednja ali njej enaka strokovna šola z najmanj 5-letno prakso v finančnih poslih s predpisanim strokovnim izpitom.

Plača po uredbi z dopolnilnim dodatkom po odloku in 50 % povzkom.

KUPIMO

2 transportna kompresorja na Dieslov pogon, 4-6 m³/min.

Ponudbo z navedbo tehničnih podatkov in cene pošljite na Rudnik svinca in topilnica — MEŽICA

ZDRAVSTVENI DOM V ŠIBENIKU

razpisuje natečaj za:

ZDRAVNIKA SPLOŠNE PRAKSE

s petletno prakso, ki bi bil zaposlen v tovarni lahkih kovin »Boris Kidrič« v Šibeniku. Stanovanje zagotovljeno. Plača po dogovoru.

DVA ZDRAVNIKA SPLOŠNE PRAKSE

za ambulantne splošne prakse pri Zdravstvenem domu v Šibeniku.

DVA MEDICINSKA LABORANTA

za delo v Zdravstvenem domu v Šibeniku.

Plača po uredbi za osebe, zaposlene v zdravstvenih ustanovah, dopolnilna in funkcijska pa po pravilniku Zdravstvenega doma v Šibeniku.

Prošnje se sprejemajo do 15. julija 1954.

Uprava Doma narodnog zdravlja — Šibenik

DELAŠKI SVET

PODJETJA ZA ŽIČNO RADIODIFUZIJO

»RADIOZVUK«

BEOGRAD

RAZPISUJE

v soglasju s komisijo Mestnega ljudskega odbora Beograda

natečaj za direktorja podjetja

Pogoji: fakultetna izobrazba (elektrotehnična fakulteta) s tri- do petletno prakso ali ekonomska fakulteta s tri- do osemletno prakso pri komercialnih delih v radijski stroki; srednja strokovna izobrazba s pet- do petnajstletno prakso v radio-industriji in znanje komercialnih poslov s pogojem, da je bil na podobnih vodilnih mestih.

Poslati je treba življenjepis, kakor tudi podatke o šolski in strokovni kvalifikaciji in dosedanjem delu.

Plača po tarlnem pravilniku. — Nastop takoj!

Ponudbe je treba vložiti najpozneje do 18. julija 1954 na naslov:

»RADIOZVUK« — BEOGRAD — VOJVODE MIŠIČA 17

Ljudska skupščina LJUDSKE REPUBLIKE BOSNE IN HERCEGOVINE V SARAJEVU

razpisuje splošni jugoslovanski anonimni

NATEČAJ

za izdelavo idejnega urbanističnega načrta za kompleks »Marijin dvor« in idejnega arhitektonskega načrta za novo poslopje Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine v Sarajevu

NAGRADE:

prva nagrada	1.200.000 din
druga nagrada	1.000.000 din
tretja nagrada	800.000 din
četrti nagrada	600.000 din
peta nagrada	500.000 din

Projektanti nenagrajenih del, ki bodo po oceni natečajne komisije izpolnjevala tehnične pogoje, bodo dobili odškodnino do zneska 200.000 din.

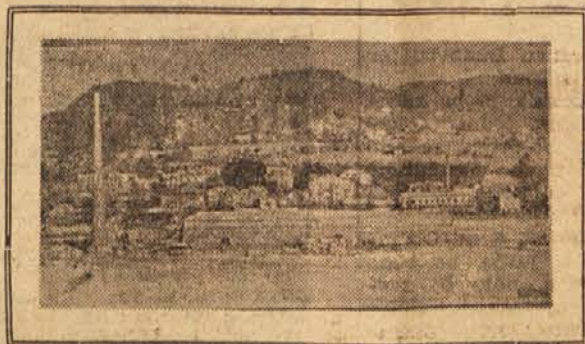
Rok za izročitev del je do 30. januarja 1955 do 18. ure.

Pogoji natečaja s potrebnimi podatki se lahko dobe v pisarni Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine, Sarajevo, Nurije Pozderca ulica, proti kavciji 2000 din, ki bo vrnjena vsem udeležencem natečaja, kateri bodo izročili svoja dela.

Iz pisarne Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine

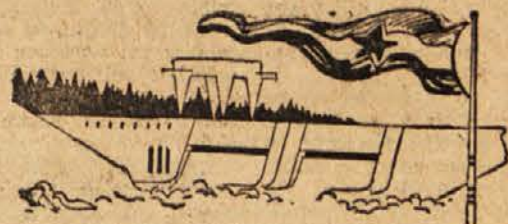
Ob občinskem prazniku v Medvodah 14.7. iskreno čestitajo vsem občanom:

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR, MEDVODE
 OBČINSKI KOMITE ZKS, MEDVODE
 OBČINSKI ODBOR SZDL, MEDVODE
 OBČINSKI ODBOR ZB, MEDVODE
 OBČINSKI KOMITE MLADINE, MEDVODE
 KRAJEVNI SINDIKALNI SVET, MEDVODE
 ORGANIZACIJA REZERVNIH OFICIRJEV, MEDVODE
 ORGANIZACIJA RDEČEGA KRIŽA, MEDVODE
 ORGANIZACIJA VOJNIH INVALIDOV, MEDVODE
 DRUŠTVO UPOKOJENCEV, MEDVODE

DELAVSKO KULTURNO DRUŠTVO, MEDVODE
 TELESNO VZGOJNO DRUŠTVO »PARTIZAN«, MEDVODE
 STRELSKA DRUŽINA, MEDVODE
 KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO GORIČANE, PIRNICE
 PLANINSKO DRUŠTVO, MEDVODE
 DELAVSKO KULTURNO DRUŠTVO »SVOBODA«, MEDVODE
 KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO, PIRNICE
 LOVSKA DRUŽINA, MEDVODE
 ŠOLA GASILSKE ZVEZE LRS, MEDVODE

Delovni kolektiv Elektrarne Medvode

Delovni kolektiv tovarne lakov

COLOR

MEDVODE

Delovni kolektiv tovarne

„Tekstilna“ MEDVODE

Delovni kolektiv »Tessnilke«

„Donit“

tovarna tesnil spreminja v skladu z obstoječimi predpisi in po sklepu delavskega sveta firmo podjetja in nosi v nadalje to podjetje firmo:

tovarna tesnil in plastičnih mas (prej »Donit«)

Medvode

Telefon Medvode 21

Delovni kolektiv tovarne

Celuloze in papirna, Gorjane

Delovni kolektiv tovarne specialnih mizarskih izdelkov

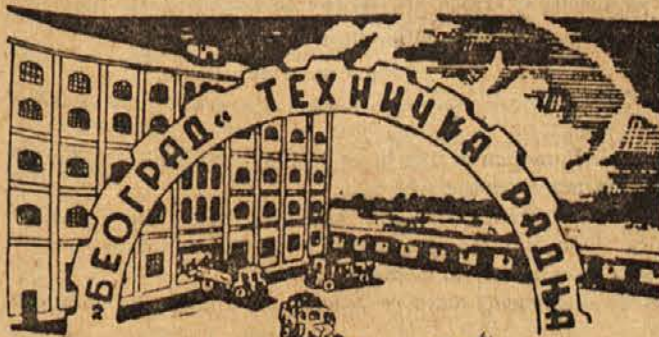
„SORA“ Medvode

DELOVNI KOLEKTIV GRADBIŠČA »GRADIS«, MEDVODE
 DELOVNI KOLEKTIV »GOSTINSTVA«, MEDVODE
 KOLEKTIV »KOVASKE DELAVNICE«, MEDVODE
 KOLEKTIV »MIZARSKE DELAVNICE«, MEDVODE
 GRADBENO PODJETJE »STAVBAR«, MEDVODE
 KOLEKTIV KINA, MEDVODE
 KOLEKTIV »KROJASKE DELAVNICE«, MEDVODE
 KMETIJSKA ZADRUGA, MEDVODE
 OBČINSKA PEKARIJA, GORIČANE
 OBČINSKA »MEHANIČNA DELAVNICA«, MEDVODE
 HIDROMONTAŽA DELOVIŠČE, MEDVODE
 TRGOVSKA PODJETJA, MEDVODE
 OBČINSKA MESARIJA, MEDVODE
 MEHANIČNA DELAVNICA, MEDVODE
 PEKARIJA, MEDVODE
 KMETIJSKA ZADRUGA, PIRNICE
 DOM JUGOSLOVANSKIH ORTNIKOV, GOLTE
 DRŽAVNO POSESTVO ROBEŽ, MEDVODE
 GOSTINSKO PODJETJE SLAVKOV DOM, GOLO BRDO
 VOJSKA FILIP, SOBOSLIKAR IN PLESKAR, MEDVODE-MEDNO
 MLAKAR JOŽE, PEČARSTVO. ŠKOFJA LOKA-MEDVODE
 ŠIMIC MATEVŽ, MEDVODE
 HRIBAR JERNEJ, FRIZER, MEDVODE
 OGRIZEK LADO, FRIZER, MEDVODE
 HAFNAR TOMAZ, MIZAR, VAŠE
 ŠTAJER ANTON, ČEVJAR, VAŠE
 JAVORSEK KAREL
 ALEKSIČ ALEKS, SLAŠČIČAR, MEDVODE

Program Medvoškega tedna

13. JULIJA
 ob 17: Otvoritev pristanišča na Zbiljskem jezeru s propagandnim plavalnim tekmovanjem. Sodelujejo PK »Mladost« Kranj in »Partizane« Medvode. Promenadni koncerti, bakljada na jezeru, ljudsko rajanje. Kresovi, streljanje z možnarji.
 14. JULIJA
 ob 9: Budnica. Igra godba »Svobode«.
 ob 9: Svečana seja Ljudskega odbora in Zveze borcev občine Medvode.
 ob 11:30: Delavsko zborovanje v Zadrudnem domu v Medvodah.
 ob 11: Odhod patrol na grobove talcev na Osolnik in Smarno goro.
 ob 13: Obdaritev partizanskih sirot in vdov v Zadrudnem domu v Medvodah.
 ob 17: Odkritje spomenika herojem ter ostalim žrtvam fašizma iz Pirnice.
 ob 18: Borbena akcija ZB. UROJ in predvojaške vzgoje, nato parada sodelujočih.
 15. JULIJA
 ob 17: Košarkarski turnir. Sodelujejo: »Rudar« Trbovlje ter TVD »Partizane« Domžale in Medvode.
 ob 20: Predvajanje filmov: v Pirnicah: Na svoji zemlji, v Medvodah: Graditev elektrarne Moste — vojaški in planinski film.
 16. JULIJA
 ob 17: Finale košarkarskega turnirja iz prejšnjega dne.
 ob 20: Filmska predstava »Slavica« — kino Medvode.
 17. JULIJA
 ob 18: Film o telesni vzgoji.
 ob 20: Dramska igra »Raztrgancé« — predvaja »Svoboda« v Zadrudnem domu.
 18. JULIJA
 ob 8: Nastop PLZ.
 ob 19: Proslava 35-letnice obstoja TVD »Partizane« z razvitjem prapora. Sledi javni televizijski nastop. Prosta zabava.

ZADNIK FRANJO, ZOBOTEHNIK, MEDVODE
 BIZENT RAFKO, MEDVODE
 CVAJNAR JANEZ, SPODNJA SENICA
 NOVAK JAKOB, MIZAR, MEDVODE
 KRIZAJ KAREL, MIZAR, MEDVODE
 REBOLJ ALOJZ, ŠČETAR, MEDVODE
 ŠKRJANC ALBINA, GOSTILNA VAŠE
 MRAK ANA, GOSTILNA GORIČANE
 OBLAK LOVRO, GOSTILNA, MEDVODE
 ŠUSTERŠIČ PETER, GOSTILNA
 TEŽAK FRANC, KROJAČ, MEDVODE
 KAVČIČ FRANJA, IZDELOVALEC SODAVICE, MEDVODE
 CVAJNAR IVAN, ZLEBE
 BARBIČ FRANC
 JAVORSEK JULCI
 KOČJAN VILJEM, DIMNIKAR, MEDVODE
 LEBEN LEOPOLD
 LINKE BREDA
 CVEN ALOJZ
 REBOLJ FRANC, ZGORNJE PIRNICE
 TRANTE TONE, IZDELOVALEC HARMONIK, PRESKA
 GASERMAN ALOJZ, MEDVODE
 BEČAN JOŽE, MEDVODE
 SEMIČ PAVLA, MEDVODE
 KOZJAK JANEZ, MEDVODE
 DOBNIKAR ANTON, MEDVODE
 BOŽIČ JANEZ, MEDVODE

»BEOGRAD«

tehnična poslovalnica
 BEOGRAD — Jevrejska 32
 Telefoni 23-398, 26-491, 20-203

Naš oddelek elektromateriala dobavlja takoj v neomejenih količinah ves elektroinstalacijski material in izolirane prevodnike.

POTROŠNIKI, naše skladišče ima veliko zalogo elektromotorjev izdelka »Rade Končar« Zagreb, »Sever« Subotica in »Elektrokovina« Maribor, kakor tudi stikala zanje — vzvodna stikala 25, 60, 100 in 200 A, zvezda-trikot stikala 25, 40, 60 in 100 A, pretikala za dve brzini, zaščitna stikala, oljna in suha.

V zalogi imamo veliko izbiro centrifugalnih črpalk z zmogljivostjo 42 do 750 m, z manometrično višino 8 do 250 m, hidrofore 250, 400 in 1000 litrov, po želji pa tudi večje.

Za elektrifikacijo imamo vse vrste in jakosti transformatorjev, ločilnih stikal, linijskih ločilnih stikal, izolatorjev, napetostnih transformatorjev, postopno pa vas lahko oskrbimo tudi z bakreno žico.

Električne bojlerje 10, 20, 30, 50 in 90 litrov izdelka »Elektron« Samobor, električne kuhalnike, likalnike in ostali material za gospodinjstvo lahko dobite v vseh količinah.

»TEŽ« žarnice vseh jakosti dobavljamo takoj po tovarniški ceni s 4% popustom, franco kraj kupca.

Obračajte se na nas v vseh vaših potrebah in se poslužite naših široko razpredenih poslovnih zvez, ki vam omogočajo najboljšo in najhitrejšo oskrbo z vsem elektromaterialom.

Komisija za razpis delovnih mest pri Občinskem ljudskem odboru Muta

razpisuje

mesto upravnika

občinske mesarije Muta

Pogoji: mojstrsko spričevalo z nekaj prakse in samostojnost dela. Kandidati morajo vložiti pismeno prijavo.

Plača po tarifnem pravilniku

Prijave se sprejemajo do dne 20. julija 1954 in jih je treba z življenjepisom ter opisom do sedanje službe poslati na gornji naslov.

Oglašujte v našem listu!

UPRAVNI ODBOR
 KMETIJSKE ZADRUGE
 Ribnica na Dolenjskem

razpisuje

mesto računovodje

Pogoji: večletna praksa — po možnosti v obrti, trgovini ali kmetijstvu.

Plača po tarifnem pravilniku
 Pismene ponudbe naj obsega jo opis dosedanjih zaposlitev.

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE TRZIC

razpisuje mesto

gradbenega inženirja ali arhitekta

Pogoji: ustrezna šolska izobrazba z 10-letno prakso. Plača po uredbi z dopolnilnim dodatkom po odloku in 50% poviškom.

STEKLARNA »BORIS KIDRIČ«

ROGAŠKA SLATINA

razpisuje naslednja uslužbenska mesta:

šefa komercialnega oddelka

ekonomska fakulteta z najmanj 3 leta prakse v komercialni stroki, ali popolna srednja šola s 5 let prakse, ali nižja srednja šola z 8 let prakse v komercialni stroki

komercialista za prodajni oddelak

popolna srednja šola s 5 let prakse ali nižja srednja šola z 8 let prakse v komercialni stroki

stenodaktilografinja

s popolno srednjo šolo ali njej enako in po možnosti 2 leti prakse v administrativni ali komercialni stroki

administrativno moč

za vodenje skladiščne kartoteke oziroma kartoteke gotove robe — nepopolna srednja šola in po možnosti 2 leti prakse v komercialni stroki

Plača po tarifnem pravilniku.

Ponudbe je treba poslati na sekretariat podjetja.

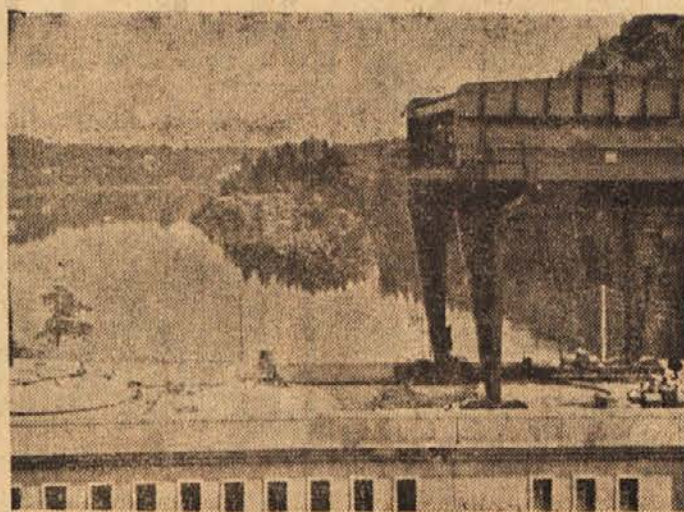
OB MEDVODSKEM OBČINSKEM PRAZNIKU

OBSULE SO JIH KROGLE IZ PARTIZANSKIH PUŠK

Prebivalci občine Medvode bodo 14. julija praznovali občinski praznik v spomin na borbo na Osovniku, v spomin na prvo borbo v medvoški občini. Takole pripoveduje Koštv Peter, partizanski kurir, o tej borbi:
»Bilo je 30 do 40 partizanov, taborišče so imeli v Zgošteski grapi. 21. julija 1942. leta ob 3. zjutraj so šli trije partizani proti vasi Sora pri Medvodah v patrolo. Nekako v sredini hriba Hom so opazili nemško patrolo. Umaknili so se v zasedo in jo pričakali. Nato so oddali na njo nekaj rafalov. Po četrturnem boju so se Nemci umaknili v vas Soro, kjer so imeli postojanko. Partizanska patrola je zvedela, da so izdani. Obvestila je svojo četo in jo opozorila, da bo treba poiskati drugo taborišče. To so tudi storili. Umaknili so se na tak kraj, od koder so lahko opazovali prihod Nemcev. Se istega dne so Nemci dobili pomoč iz Skofje Loke, Domžal in iz Kranja. Okrog 2000 Nemcev je šlo tja, kjer jim je izdajalec Franc Lušina iz vasi Gosteče pri Skofji Loki povedal, kje so partizani. Začeli so obkoljevati Hom. Ko so se bližali, so jih obsule krogle partizanskih pušk. V triurnem boju so Nemci izgubili več kot 20 ljudi, več kot 20 pa jih je obležalo manj in bolj ranjenih. Ko se je začelo mračiti, so se pa partizani s kuhinjo in vso opremo umaknili proti Sv. Andreju. Občinski praznik je hkrati

tudi spomin na heroja Franca Rozmana, ki je bil komandant NOV in POJ Slovenije. Medvodčani pa se spominjajo še noči, ko so Nemci odpeljali 60 družin. Medvode so bile že pred vojno manjši industrijski kraj. Kot v vseh podobnih krajih, so tudi tukaj živeli ljudje, neustrašni borci za delavske pravice: Rozman Franc (Stane), Bukovec Franc, Kraljič, Slavko in še mnogo drugih imen bi lahko našli, ki se jih Medvodčani s hvaležnostjo spominjajo. Občina Medvode je dala med vojno 550 borcev in 180 jih je darovalo svoja življenja za svobodo. 150 družin, ki so imele sorodnike pri partizanih, ali pa, ki so kakor koli sodelovale s partizani in so jim Nemci prišli na sled, so izselili. Kljub terorju pa se je narodnoosvobodilno gibanje v medvoški občini krepilo, še zlasti pa se je začelo širiti, ko so ljudje izvedeli, da je njih občan Franc Rozman-Stane postal vrhovni komandant NOV in POJ v Sloveniji. Partizani so imeli zelo dobro pomoč tudi pri mladih skojevcih in celo pionirjih, ki jim ni ušla nobena nemška patrola, ne da bi pravočasno javili partizanom. Redek je bil tudi vlak, na katerem mladinci niso kar koli pokvarili. Kakor so pač mogli, so pomagali partizanom, da bi pregnali okupatorja. Na občinski praznik bodo Medvodčani odkrili spomenik Francu Rozmanu-Stanetu, Tinetu

Rožancu in Francu Bukovcu ter še 40 žrtvam fašizma. Občinski praznik je pa združen z »Medvoškim tednom«, katerega svečana otvoritev je bila v soboto, 10. t. m. Priveditve, fizikalne in kulturne, bodo ves teden, do zaključka Medvoškega tedna., to je do 18. t. m. Občinski praznik, 14. julija, pa bodo začeli z budnico, nato bo svečana seja občinskega ljudskega odbora in Zveze borcev občine Medvode. Temu bo sledilo delavsko zborovanje v Zadržnem domu; partizanske patrolje pa bodo šle na grobove talcev, na Osoльник in na Smarno goro. B.

Pogled na Zbiljsko jezero s hidrocentrale v Medvodah

Primorsko ljudstvo ga šteje med svoje največje sinove

(Ob deseti obletnici tragične smrti Jožeta Srebrniča, primorskega borcea proti fašizmu)

V nedeljo dopoldne je bila v Solkanu spominska svečanost za tukajšnjim rojakom, najstarejšim voditeljem osvobodilnega gibanja na Primorskem, podpredsednikom Pokrajinskega odbora OF za Slovensko Primorje ter članom SNOS narodnim herojem Jožetom Srebrničem, ki je pred desetimi leti, 11. julija 1944 blizu Anohovega utonil, ko je šel čez naraslo Sočo. Na grobnico padlih partizanov, kjer so pokopani tudi njegovi posmrtni ostanke, so predstavniki Zveze borcev za Goriško položili lep venec; mnogi prebivalci iz Solkana in okolice so vse dopoldne prinašali šopke zelenja in cvetja. Jože Srebrnič je vse svoje življenje posvetil borbi proti nenasilnemu italijanskemu imperikalizmu ter za svobodo in boljše življenje primorskega ljudstva. Z naprednim političnim programom delavskega razreda se je seznanil že v gimnazijih ter pozneje v avtrogroški vojski, kjer je leta 1907 postal tudi član socialnodemokratske stranke.

s 23 prijatelji pobegnil na nasprotno stran. Leta 1917 je aktivno sodeloval v Oktobrski revoluciji na strani obubožanih ruskih delavcev in kmetov. Po vrnitvi v domovino marca 1919. leta se je lotil političnega in prosvetnega dela. V tistih letih je na njegovih ramah slonela vsa teža političnega dela v gornjem delu Goriške ter v Gorici. Leta 1922 je pri občinskih volitvah v Solkanu kandidiral na komunistični listi ter porazil vse svoje nasprotnike. Občinski svet ga je hotel imenovati za župana, vendar je sprejel samo mesto podžupana. Dve leti pozneje je bil kot komunistični kandidat izvoljen v rimski parlament, kjer se je skupaj z ostalimi naprednimi poslanci odločno boril za pravice slovenskega ljudstva v Italiji.

Dopolnilo k članku »Celo s kolo-radskim hroščem špekulirajo« z dne 3. julija v našem časniku: KZ Boh. Bistrica je nagraditev vsake večje količine hroščev, ki je bila količnjak sumljiv, odklonila in zdaj nagra-jevanje zaradi zlorabe ukinila.

Bil je odločno proti vsaki vojni ter se zavzemal za mirno sožitje med narodi, vendar je moral navzile temu v prvi svetovni vojni prijeti za puško in odriniti na rusko fronto. Ker ni hotel prelivati krvi za avstrijski imperikalizem, je že po nekaj dneh

Jeseni 1926. leta pa se je tudi zanj začela trnjeva pot romanja iz enega zapora in taborišča v drugega. Z nekajdnevni presledki je prebil v ječah in konfinajah polnih 17 let, vse do kapitulacije Italije, 8. septembra 1943. leta, ko je odšel v partizane.

Primorsko ljudstvo bo Jožetu Srebrniču vedno hvaležno za njegovo revolucionarno delo in ga po pravici šteje med svoje največje sinove. M. D.

Ne kje, ampak kaj gori

Virski gasilci so si s prireditvami nabavili nov avtomobil

Dvaintrideset let je minulo, odkar je bilo ustanovljeno Gasilsko društvo Vir. To je kar lepa vrsta let v katerih virski gasilci niso držali rok križem. Ze po nekaj letih je zrastle na Viru nov gasilski dom, opremljen s potrebnim inventarjem in ročno brizgalno. Marsikdo se bo verjetno vprašal, kje so gasilci vzeli sredstva za gradnjo doma in nabavo inventarja. Podobno kakor drugje, morda tudi pri vas, zbrali so jih s prireditvami. Mnogo prispevkov pa so dali domačini, ki so imeli tedaj veliko razumevanje za požarno službo. Zato se pa tudi člani gasilskega društva Vir niso vprašali kaj gori,

ampak kje, ter pogumno pomagali povsod.

Toda Vir se je razvijal. Zrasle so tovarne in stanovanjske hiše ter končno so kraljeve potrebe prerasle zahtevno opremo gasilskega društva. Gasilci so pričeli misliti na modernizacijo opreme predvsem na motorno brizgalno in gasilski avtomobil. V ta namen so člani gasilskega društva prirejali igre, zabavne večere in veselice. Dobiček so namenili za nabavo opreme. Kupili so najprej motorno brizgalno; pred dnevi pa je bil križen nov upiziran gasilski avtomobil, ki je vreden nad 2.000.000 din.

Najbliž ste radovedni, kako so naši gasilci krčevali svoj avtomobil. Napravili so jutranjo budnico s harmoniko in narodnimi nošami, vozeč se na kamionu, spotoma so pa raztrosili vse polno povabil za popoldansko prireditev. Popoldne se je zbrala pred gasilskim domom množica ljudi. Tamkaj so bili že člani in članice gasilskega društva Vir, poleg njih pa še gasilske čete iz Trizna, Domžal, Doba, Prevoja, Skočjana in Ljubljane-Barje. Pred gasilskim domom pa je stal novi avtomobil. Tišino je presekala sirena. Pričele so se gasilske vaje. Pri njih je marljivo sodelovala tudi sanitetna ekipa, ki je obvezala edinega ranjenca in ga prenesla v precej oddaljeno ambulanto. Po dobro izvedenih gasilskih vajah sta ob zvokih godbe stopila na govorniški oder kum in kumica oblečena v gorenjsko narodno nošo. Okoli njih pa so se zbrali funkcionarji gasilskih društev ter predstavniki oblasti in družbenih organizacij. Prikorakale so gasilske čete, za njimi sanitetna ekipa, pionirji in narodne noše pet in na konjih. Po državni himni so bili govorili predsednika gasilskega društva Vir, Tineta Breznika, predsednika mestne občine tov. Francja Avlja in predstavnika Okrajne gasilske zveze Ljubljana-okolica tov. Skalarija. Na to je napočil najveličastnejši trenutek. Kum in kumica sta izročila novi avtomobil svojemu namenu. Kol za tem je zaigrala godba in razvila se je povorka z gasilskim avtomobilom na čelu. Po svečanem sporedu se je pa pričela vrtna veselica.

Gasilci šoštanjskega okraja so praznovali

V soboto in v nedeljo je bilo v Šoštanju zelo živahno. Za to živahnost so poskrbeli gasilci, ki so v teh dneh imeli svoj okrajni gasilski festival, združen s praznovanjem 75-letnice ustanovitve gasilskega društva v Šoštanju. Na paradi pred predstavniški oblasti, gasilskimi funkcionarji in zastopniki množičnih organizacij so defilirali gasilci iz Maribora, Slovenj Gradca, Dravograda, Kamnika, Ljutomera in iz nekaterih drugih krajev. V soboto zvečer je bila slavnostna akademija, na kateri so sodelovali gasilski pevski zbori. Upričorili so tudi igro v treh dejanjih »Požigalec«, ki je zelo dobro uspela. Padlim gasilec v narodnoosvobodilni borbi so na gasilskem domu odkrili spominsko ploščo. Na gasilski razstavi so gasilci šoštanjskega okraja pokazali svo-

je uspehe pri varovanju družbenega premoženja. Na programu je bil tudi nastop gasilcev in pionirjev, koncert v Mestnem parku in gasilske vaje. S. J.

LJUTOMER

Prebivalstvo Ljutomerskega okraja je pozdravilo sklop o praznovanju 30-letnice Ljudske pravice, ki bo 19. septembra v Lendavi. Za ta praznik se pripravljajo že od pomladi. V pripravah sodelujejo ne samo množične organizacije, ampak tudi kulturno umetniška društva, ki bodo sodelovala v kulturnem sporedu. Pripravili so že sektorske kulturne revije, avod v praznovanju pa je bila tudi kulturna manifestacija ob nedavni 60-letnici Kulturno-umetniškega društva Ivan Kavčič v Ljutomeru. Na praznovanju v Lendavi bo razen 460 pevcev nastopila tudi godba na pihala KUD Ivan Kavčič. Dramska skupina tega društva namerava sodelovati a skrbno pripravljeno Cankarjevo dramo: Kralj na Betajnovi, dramska skupina KUD Križevci pa je naštudirala dramo: Hasanaginica.

DRUŽBENO UPRAVLJANJE na področju zdravstva

S seje Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO Ljubljana

Ljubljana, 12. julija. Na današnji seji Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO Ljubljana so pretresali možnosti, kako naj bi v Ljubljani zainteresirani kar največ ljudi na problematiki zdravstva ter jih pritegnili v družbene organe upravljanja.

Zdravstvena služba se v Ljubljani deli na vrsto sektorskih ambulant, ki pa nimajo prave povezave s koristniki, niti ne dovolj vstopa v problematiko zdravstva na področju,

BRALCI NAM PIŠEJO

Zakaj je škropivo »Lindane« tako drago?

Škropivo »Lindane« uporabljajo za uničevanje raznih rastlinskih škodljivcev, predvsem za uničevanje koloradskega hrošča. Strokovnjaki in kmetovalci so z učinkom zadovoljni, zadnjim pa še zdi predrago. V trgovini stane 1 kg 1000 din (škropivo je v koncentratu, ki se razredči s vodo). Ko so nekateri odborniki OLO Maribor okolica predlagali, naj bi podjetje »Pinus« v Račah pri Mariboru, ki izdeluje »Lindane«, poiskalo to sredstvo nekoliko poceniti, jim je predstavnik podjetja pojasnil, da zaenkrat to ne bo mogoče; lahko pa bi ga pocenila trgovska podjetja, katerim ga podjetje »Pinus« prodaja po 750 din za 1 kg. Ali je možno pri sredstvu, ki je za naše kmetijstvo tako važno, zaslužiti okrog 30%, oziroma pri 1 kg okrog 300 din? Prevozniki stroški ne morejo biti tako visoki. Ali je zaslužek moč opravičevati le s povpraševanjem po blagu?

kjer delujejo. Posedani sveti za zdravstvo in socialno politiko po tehnikih ter razne komisije po volilnih enotah tudi niso imele takega značaja dela, da bi lahko bistveno vplivale na laboljšanje tega. Zato so bili člani sveta mnenja, da bi bilo dobro, če bi poiskovali na posameznih področjih mesta kot so n. pr. Vič, Sentvid, Moste, Siska, Bežigrad, Polje itd., organizirati nekatere zdravstvene odbore, ki bi kot organi družbenega upravljanja bili v pomoč zdravstveni službi. Med raznimi nalogami kot so skrb za preventivne mere, širjenje zdravstvene prosvete itd., bi prevzeli tudi skrb za gradnjo zdravstvenih domov, ki jih v Ljubljani močno potrebujemo, saj so sedaj ambulante razmetane na raznih koncih ter delujejo brez povezave. Te domove seveda ne bi zgradili naenkrat, saj so potrebna razna pripravljajna dela in tudi finančna sredstva in del skrb za te priprave bi prevzeli tudi takšni zdravstveni odbori. V Polju n. pr. zdravstveni dom že gradijo.

Na seji sveta so sklenili, da bodo o tem podrobno razpravljali z ljudskimi poslanci, ti pa bodo o stvari govorili na zborih volivcev, vzbudili pri ljudih zanimanje, da bi bilo tako mogoče že podrobne predloge in načrte o vzpostavitvi zdravstvenih odborov dati v pretres skupščini MLO.

Tudi iz mariborske okolice izvažajo vedno več

V prvem četrtletju so podjetja v okraju Maribor okolica brez tovarne dušika v Rušah izvozila 13 odstotkov več svojih izdelkov kot lani v istem času. Tovarna Impol Slovenska Bistrica je izvozila trikrat več tovarna oja v Slovenski Bistrici, je prvič izvozila 355 ton oljnih nogar, zelo pa so se uveljavile tudi tovarna okovja Bistrica pri Rušah z izvozom v Malo Azijo, tovarna kos in špov Lovrene na Pohorju, tovarna lesovine Ceršak in železarna Ruše.

TRIJE E. M. REMARQUE TOVARIŠI

ROMAN 123

»Trenutek, prosim!« sem dejal in vстал. »Da,« je odgovoril ko ubogljiv deček in tudi on je vстал. »Kar ostanite, takoj se vrnem.« »Oprostite...« »Takoj se vrnem,« sem dejal in odšel k Pat. Sedela je v postelji in videti je bila čila in dobre volje. »Spala sem zelo dobro, Robby! Najbrž je že poldne.« »Spala si natanko eno uro,« sem dejal in ji pokazal uro. Pogledala je na urnik. »Tem bolje, potemtakem imava še mnogo časa zase. Takoj vstanem.« »Prav. V desetih minutah se vrnem.« »Ali imaš obisk?« »Hase je pri meni,« sem odgovoril. »Toda to ne bo trajalo dolgo.« Odšel sem nazaj, toda Haseja ni bilo več v moji sobi. Odprl sem vrata na hodnik, toda tudi le-ta je bil prazen. Odšel sem po hodniku in potrkal na njegova vrata. Ni se odzval. Odprl sem vrata. Stal je pred omaro. Več predalov je bil potegnili iz nje.

»Hase,« sem dejal, »vzemite uspavalno sredstvo, lezite in najprej prespite to zadevo. Zdaj ste preveč razdraženi.«

Počasi se je obrnil k meni. »Zmeraj sam vsak večer! Zmeraj posedati zdaj tu, zdaj tam kakor včera, zamislite se v to...«

Rekel sem mu, da se bo to spremenilo in da je na svetu mnogo ljudi, ki so zvečer sami. Na to ni bilo pravega odgovora. Rekel sem mu še enkrat, naj gre spat, češ da se bo morda vse še nekako uredilo in da ni izključeno, da bo njegova žena zvečer že doma. Priklimal je in mi segel v roko.

»Zvečer spat pridem,« sem dejal in odšel. Bil sem vesel, da lahko odidem.

Pat je imela pred seboj časnik. »Danes zjutraj bi lahko šla v muzej, Robby,« je predlagala.

»V muzej?« sem vprašal.

»Da. Tam so razstavljene perzijske preproge. Gotovo nisi bil pogosto v muzeju?«

»Še nikoli!« sem odgovoril. »Kaj pa naj bi počel v njem?«

»Prav imaš,« je dejala smeje.

»Nič ne de.« Vstal sem. »V deževnem vremenu lahko človek mirno stori nekaj za svojo izobrazbo.«

Oblekla sva se in odšla. Zrak zunaj je bil sijajen. Dihal je po gozdu in vlagi. Ko sva šla mimo kavarne International, sem videl skozi odprta vrata Roza, sedečo poleg točilne mize. Pred seboj je imela škodolice čokolade, ker je bila nedelja. Na mizi je ležal majhen zavitek. Najbrž se je hotela potem kakor zmeraj odpeljati k svojemu otroku. V Internationalu že dolgo nisem bil, in zdelo se mi je čudno, da je sedela Roza v kavarni brezbržno

kakor zmeraj. V mojem življenju se je bilo spremenilo toliko, da sem mislil, da mora povsod biti tako.

Prišla sva do muzeja. Mislim sem, da bova malone edina obiskovalca, toda v moje presenečenje jih je bilo zelo mnogo. Vprašal sem čuvaja, kaj to pomeni.

»Nič,« je odgovoril, »tako je zmeraj ob dnevih, ko je vstop prost.«

»Vidiš,« je dejala Pat. »Na svetu je še mnogo ljudi, ki se zanimajo za muzej.«

Čuvaj je potisnil čepico nazaj. »To na žalost ne drži, draga moja. To so skoraj sami brezposelni. Le-ti ne hodijo v muzej zaradi umetnosti, marveč ker ne vedo kaj početi. Tu pa lahko vsaj nekaj vidijo.«

»To je pojasnilo, ki ga razumem bolje,« sem dejal.

»To še ni nič,« je odgovoril čuvaj. »Priti bi morali pozimit! Tedaj je vse natlačeno polno. Zaradi kurjave.«

Odšla sva v dvorano, kjer so visele preproge. Bil je miren prostor nekoliko od rok. Skoz visoka okna si videl na vrt, kjer je rasla orjaška platana. Bila je vsa rumena in tudi svetloba v dvorani je dobivala od nje moten rumen odsev.

Preproge so bile čudovite. Bil sta dve preprogi z živalskimi podobami, nekaj ispanopov in nekaj svilenih perzijskih preprog lososove barve s smaragdno zelenimi bordurami. Starost in sonce sta bila pritisnila njihovim odtenkom mehko patino, da so bili videti ko veliki, praviljčni pasteli. Dvorani so posredovale času odmaknjeno razpoloženje in harmonijo kakršne s slikami ne bi mogli doseči. Okno z jesenskimi listi platane in z biserno sivim nebom v ozadju je bilo čamo podobno stari preprogi.